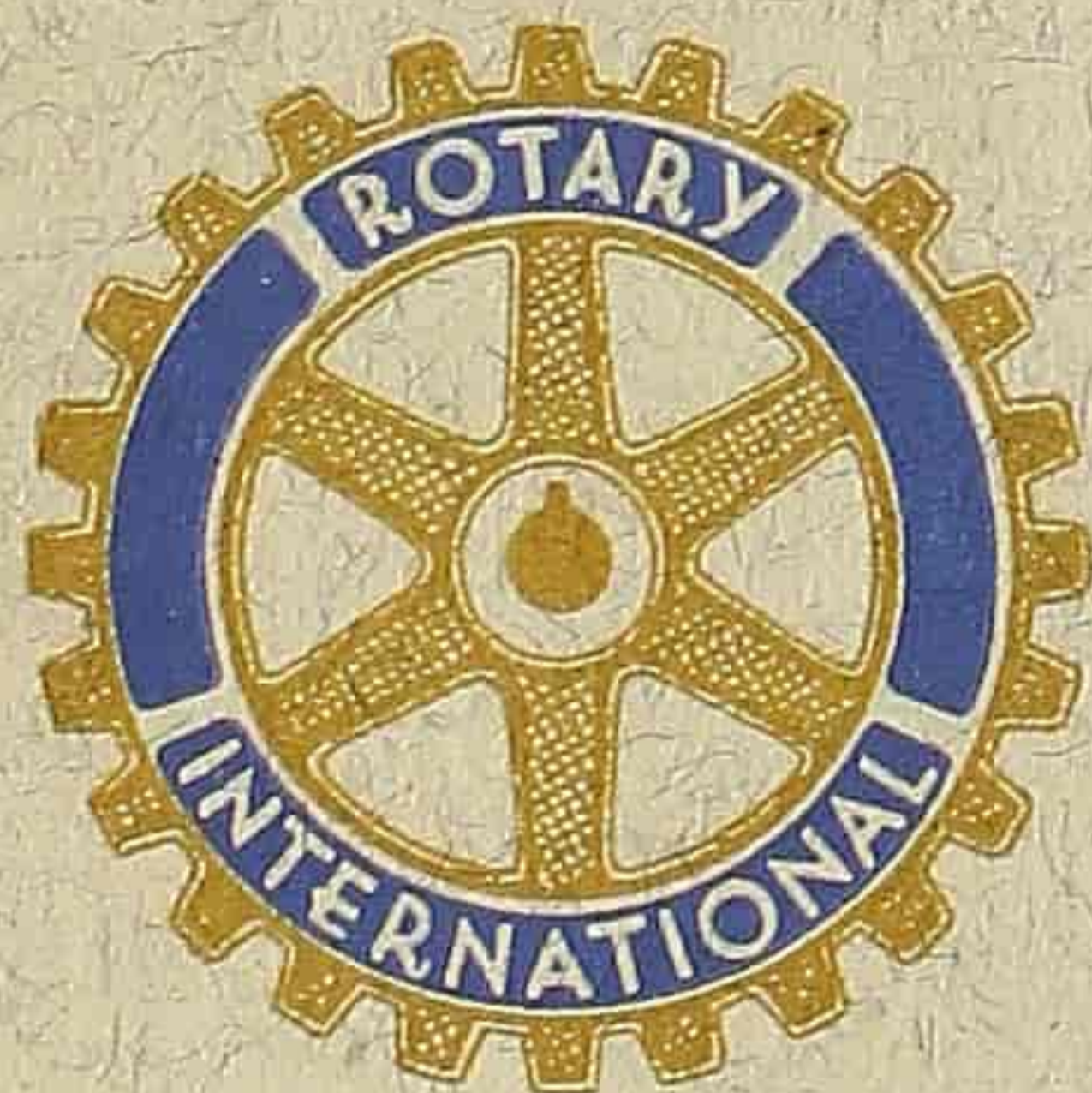

JUGO
SLO
VEN
SKI
ROTAR

LJUBLJANA 1934 OKTOBER

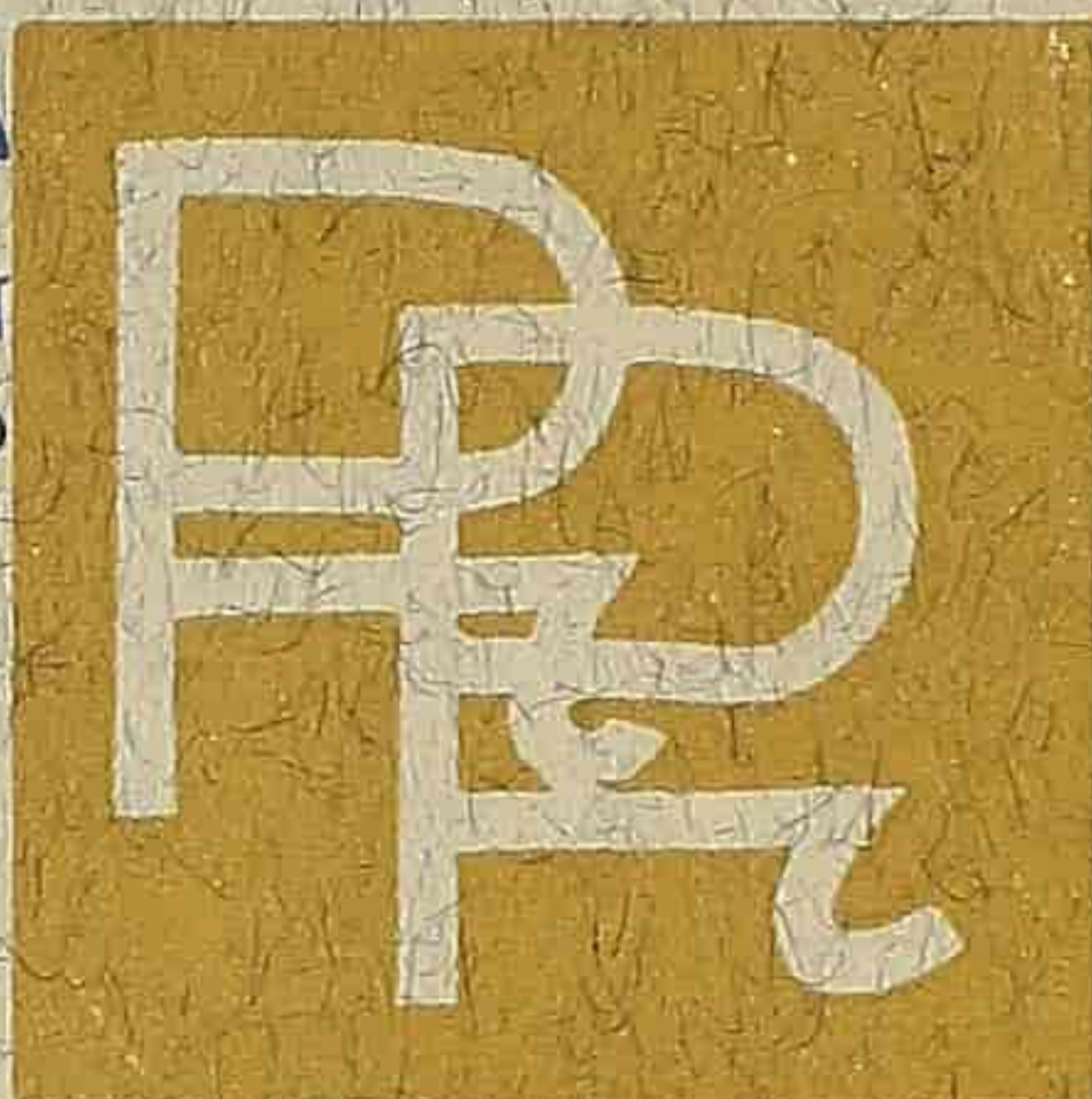
SPEDICIJSKO
PODJETJE

R. Ranzinger

LJUBLJANA

TELEFON
št. 20-60 in 31-60

*

Prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glavnega kolodvora. Mestne trošarine prosto skladišče.

Carinsko posredovanje.

Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.

MILOŠ
OŠET

ŠPECERIJA IN
KOLONIJALE
EN GROS

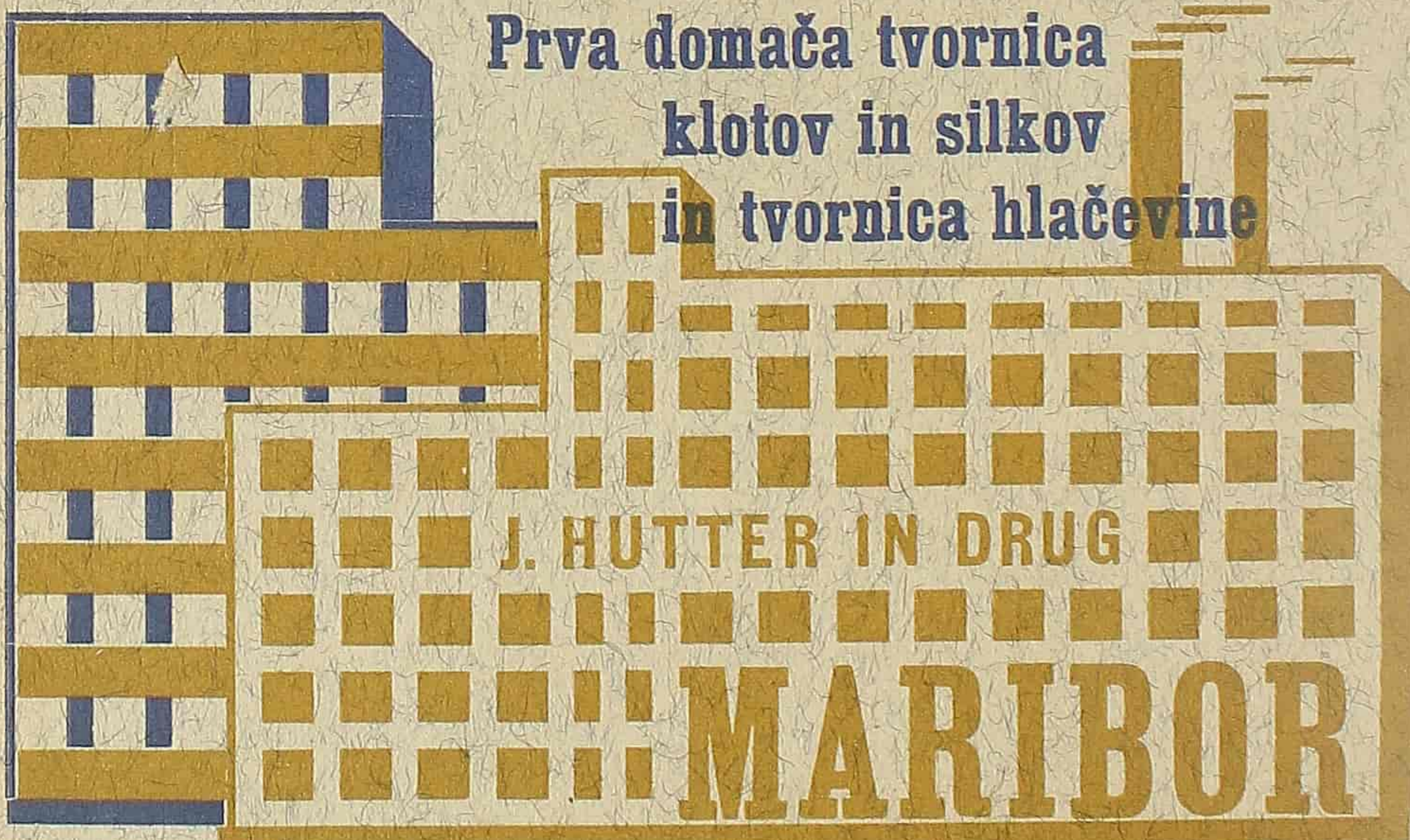
*

MARIBOR
GLAVNI TRG 22

TELEFON 21-73, 27-90

J. HUTTER IN DRUG

Prva domača tvornica
klotov in silkov
in tvornica hlačevine

J. HUTTER IN DRUG

MARIBOR

JUGOSLOVENSKI

ROTAR

UREDNIK: DR. VILJEM KREJČI
 GUVERNER 77. DISTRIKTA / LJUBLJANA,
 WOLFOVA ULICA 5/I., TELEFON BR. 24-01

IZLAZI SVAKOG 15-OG U MESECU /
 CENA 60 DIN GODIŠNJE / BROJ 5 DIN

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ ALEKSANDER I.

Jugoslovenski narod zadesila je najstrašnija nesreća.

Onaj, koji ga je preko Golgote vodio u slobodu, koji mu je dao samostalnu državu i koji je najvećom providnošću i mudrošću upravljao njegove puteve, pao je kod ispunjavanja svoje kraljevske službe za međunarodni mir i sporazum — pogodjen od zločinačkog taneta.

Naša tuga ne može se opisati. Izgubili smo Njega, kojeg smo neizmjereno voljeli, iznad svega poštivali, te mu bili odani, Njega, koji nam je u najtežim časovima bio vodj i spasitelj.

Jugoslovenski rotari svjesni smo si u ovim teškim časovima u punoj mjeri svoje dužnosti do prijestola, naroda i države.

Dne 10. o. mj. u jutro stigao je bratu guverneru sledeći radio-telegram iz Chicaga:
Chicago, Ill.

*Deepest sympathy to you and fellow Rotarians in your hour of national
 sorrow*
Hill, Perry.

IV. M J E S E Č N O P I S M O

Ljubljana, 8. oktobra 1934.

Draga braćo rotari!

1.) *Kvaliteta rotarskih klubova* odrazuje se na spoljašnjost frekvencijom, programima sastanaka i praktičnim udejstvovanjem rotarske ideje. U klubovima koji u tim pogledima ne pokazuju prave radinosti nije nešto u redu pa je treba da se hitro potraže uzroci i nadju sretstva da se nedostaci odstrane. Uzrok lošoj frekvenci može da bude dvostruk. Ili ima medju članovima i takvih koji ne osećaju u sebi neophodnu potrebu da prisustvuju po mogućnosti bez izuzetka svima klupskima sastancima, ili je pako tome kriva klupska uprava koja članovima ne pruža onoga što oni od kluba očekuju. Klupska uprava treba da uznastoji, kako bi članovi našli u klubu svoj drugi dom, dobre, verne i nesebične prijatelje, prijatan odmor nakon rada, ali ujedno i priliku za študij aktualnih problema, priliku za spoznavanje sveta i svega onoga što interesuje kulturnoga čoveka. Klupska uprava treba da od duševnoga odmora in kulturnoga rada pruža članovima ono što bi oni od toga tražili drugde. Ako je, usprkos hvalevrednom nastojanju klupske uprave, frekvenca pojedinih članova loša, onda treba tome tražiti uzrok u neveri članova, čemu će otpomoći najbolje iskrena reč klupskoga predsednika. U prijateljskom razgovoru treba potražiti i naći uzroke izostajanju. Ako se uzroci mogu premostiti, član će početi da redovito dolazi na sastanke; u protivnom slučaju bolje je da pre izostane, nego da i unapred kvvari klubu frekvencu i onemogućuje da na njegovo mesto stupi drugi član, koji će biti klubu i skupnosti korisniji. Ako su u klubu zgodno odabrani članovi i ako je klupski program pravilno sastavljen, onda frekvenca ne može da bude loša. — Oni klubovi, koji su program rada u okviru naših ciljeva i prema lokalnim prilikama pravilno sastavili, uvideće kako je rad u klubu olakšan, ako se radi promišljeno. Oni koji kušaju da rade bez stalnoga godišnjega programa, uvideće — ako ne pre a to krajem rotarske godine — kako je nedostatan rad bez stalnoga sistema. Raznolik i interesantan godišnji program pobudjuje neprestance na rad i pokazuje da u jednoj ili drugoj grani nije udovoljeno postavljenom zadatku. Iznela se je bila misao da se, bar za distrikte, uvedu jednoviti radni programi, ali iskustvo je pokazalo da to ne bi bilo korisno ne samo radi drukčijeg unutrašnjega ustrojstva svakoga kluba nego i s razloga što su izvanje prilike i potrebe javnosti, prema kojima se mora naš rad ravnati, različite. Rotarski se programi ne dadu standardizovati, nego se moraju prilagodjivati lokalnim prilikama. Glavno je pako da radimo umom i ljubavlju! „In essentials — unity; in non-essentials — liberty; in all things — charity.“ — Treće, što je vrlo važno, jest apliciranje naše ideje i našega programa na samo življenje. Služiti općenitosti, to je osnovni princip našega pokreta; općenitost nema nikake koristi od toga, ako samo mi svoje ideje pravilno pojmujeemo i da ih medju četiri stene izvadjamo. Svaki klub neka

prouči pitanja općih potreba i općih koristi pa neka promisli kako da njegovi članovi u okviru naših načela učine nešto korisna. U tom pogledu ne treba da se bojimo da je polje našeg rada pretesno. Puno je aktualnih i nerešenih kulturnih, gospodarskih i socijalnih pitanja koje treba rešiti. Latimo se dakle rada; svaki klub i svaki član neka obavi tako svoj posao, da imaju od njega koristi klub i općenitost.

2.) *Naš je predsednik R. I. Hill* svojim pismom što ga je naslovio na me dne 5. septembra o. g., obećao da će stupiti u kolo saradnika našega „Jugoslovenskoga Rotara“ i poslati članak za jedan od narednih brojeva. Ujedno šalje svim članovima našega distrikta najsrdačnije pozdrave.

3.) *Povećanje broja našega članstva* osobito nam preporuča naš predsednik R. I. Hill u svojem pismu, koje sam nedavno primio od njega. Treba je dakle što pre pregledati roster, otvoriti još nezaposednute klasifikacije i za nje izabrati dolične članove. Kako se preporuča doličan oprez pri izboru novih članova, tako je vrlo potrebna i unutrašnja ekstenzija. Klub ne prikazuje osekom svojega obeležja, ako nisu u njem zastupana sva zvanja. Što je jači klub, to će više nuditi svojim članovima, to će bolje služiti općenitosti. Želim i očekujem, da se ove rotarske godine broj članstva u našem distriktu upravo izdatno pomnoži.

4.) *Kandidature guvernera.* Već sam u svojem poslednjem mesečnom pismu poručio da se naglim koracima bliža naša distriktna konferencija i da je treba na vreme misliti na izbor budućega našega guvernera. Umoljavam dakle klubove da o toj stvari razmišljaju i da mi dojavu svoje zaključke te imenuju izabrane kandidate sigurno bar do 8. novembra 1934.

5.) *Boys-Work.* The News Letter donša u svojem posebnom izdanju od 10. septembra 1934 opsežnu i temeljitu raspravu o rotarskom radu u korist mladeži, na što posebice upozorujem naše klubove. Tako ćete naći mnogo saveta, koji će Vam poslužiti pri radu u klubu.

6.) *Petgodišnjicu svojega opstanka slave tri naša kluba.* Dne 3. oktobra 1929. inaugurirao se je naš klub u Osijeku, dne 12. oktobra 1929. bila je inauguracija našega kluba u Novom Sadu, a dne 19. oktobra 1929. inauguracija kluba u Subotici. Svim trima klubovima jugoslovenski rotari najsrdačnije i najiskrenije čestitaju i žele mnogo uspješnoga i plodonosnoga rada za naše uzvišene ciljeve.

7.) *Vrlo lijepo uspjeli medjugradski sastanak* priredili su naši R. C. klubovi Beograd, Pančevo i Zemun i to dne 29. septembra o. g. u Pančevu. Uz 20 članova domaćeg kluba bio je na sastanku i naš past-guverner direktor of R. I. brat dr. Stojadinović sa 50 gostova rotara iz Beograda i Zemuna i 2 iz Novoga Sada. Pozivu se odazvaše takodjer i nekoji gosti-nerotari. Ukupno bijahu na sastanku 84 lica. Klubu u Pančevu iskreno čestitamo za tako lijepo uspjelu priredbu.

8.) *Još jedan glas od naših engleskih prijatelja.* Rotar Dr. C. E. A. Goddard piše u bulletinu R. C. Wembleya za august i septembar o poseti engleskih rotara jugoslovenskim klubovima ovo:

„As the Club is well aware by this time, three of our members recently had the privilege of visiting Jugo-Slavia, and they enjoyed the most cordial hospitality from members of the Jugo-Slavian Rotary Clubs.

During the very pleasant visit, many friendships were made, and a high opinion was formed of the standard of Rotary in that most attractive country. Since their return, these members and the Club secretary have received letters, newspapers, reports and photographs from members of the Ljubljana, Split, Dubrovnik, Sarajevo, Belgrade and Sušak Clubs- all testifying to the happy spirit of friendship engendered during this visit. May this friendship flourish, and may the link now established between these overseas clubs and our own grow stronger.

We notice with great interest that one of our Royal Princes — lucky man — is about to visit Bled of all delightful places, but we doubt whether even a Royal welcome can possibly exceed the Rotary welcome accorded to our party.“

9.) *Naš R. C. Split* preselio se je u nove prostorije. Od 3. o. m. drže se njegovi sastanci u hotelu Bellevue.

10.) *Evropski sekretarijat R. I.* posetio je naš dragi brat Dragan Tomljenović, sekretar R. C. Zagreb. Prisustvovao je i charter-proslavi R. C. Yverdon i posetio više švicarskih klubova. Nadam se, da će nam u narednom broju našega glasila izneti štošta interesantna o svojem lepom putovanju i o novim rotarskim vezama.

11.) *I guverner je pogrešiv.* Ne znam kako mi se potkrala u poslednjem mesečnom pismu pogreška. Napisao sam naime pod točkom 11.) da je naš klub Osijek priredio na Paliću sastanak, posvećen mladome virtuozu Stevanu Mezeju, a to ne bejaše klub Osijek nego Subotica. Molim da me izvinete!

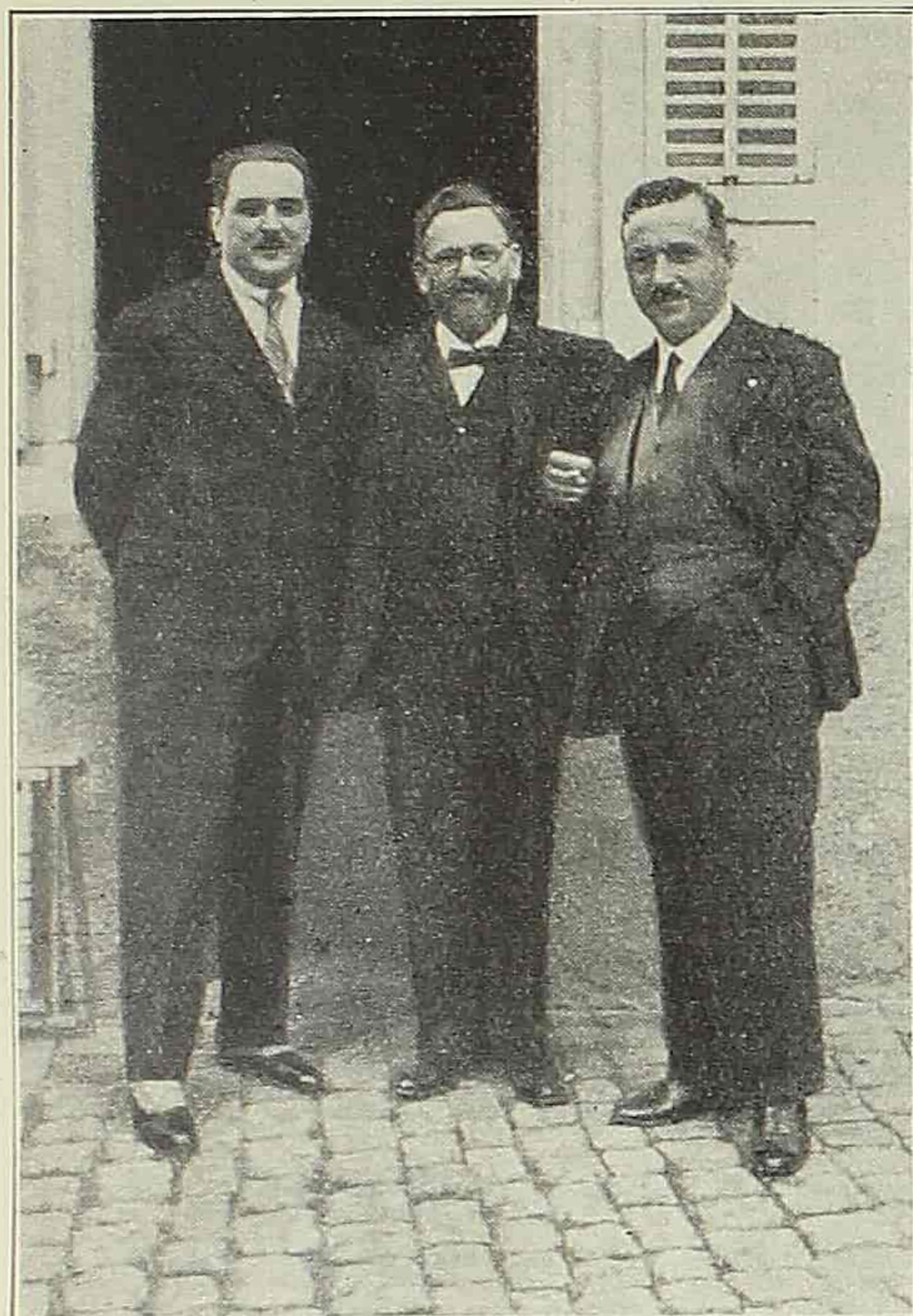
12.) *Novi klubovi:* 3705 Manáns, Brazilija, 31. julija;
3706 Pisa, Italija, 1. augusta;
3707 Koge, Danska, 2. augusta;
3708 Rivera, Uruguay, 17. augusta;
3709 Narbonne (Aude), Francuska, 11. septembra;
3710 Tenerife (Santa Cruz de), Canary Is., 15. sept.;
3223 (b) Blissfield, Michigan, U. S., 18. septembra;
2534 (b) Colac, Victoria, Australia, 18. septembra.

13.) *Brisani klubovi.* Prestalo je članstvo R. I. kluba Quillacollo (Bolivia) dne 18. julija 1934, Whitby (Engleska) dne 28. augusta 1934 i Tehuacan (Mexico) dne 10. septembra 1934.

14.) *Najboljom frekvencom* istaknuo se je i u mesecu septembru R. C. Vukovar sa 87.50 %. Iskreno čestitam!

Srdačne i bratske pozdrave šalje Vam vazda odani

Dr. Viljem Krejči, guverner 77. distrikta R. I.

Dr. Milan Stojadinović, Edo Marković, dr. Milan Radosavljević, u Baden-Badenu, pred kućom gde je pre 70 godina stanovao Turgenjev.

E. A. C. — BADEN-BADEN

Na prvom su sastanku evropskoga savjetodavnog komitea sudjelovali iz našega distrikta: kao član komitea brat past-guvernir Edo Marković, kao direktor R. I. brat past-guvernir dr. Milan Stojadinović i brat dr. Milan Radosavljević, član R. C. Beograd.

Skupštinu je vodio dosadašnji pretsjednik rotar Otto Böhler (R. C. Wien). Za ovu poslovnu godinu bio je izabran za novoga pretsjednika rotar Kurt Belfrage (R. C. Stockholm), a za potpretsjednika rotar Paul Baillod (R. C. Neuchâtel). Izradili su se nacrti za treću regionalnu konferenciju, koja će se održati od 15. do 17. septembra 1935 u Veneciji. Raspravljalo se je također i o reorganizaciji E. A. C., usta-

novio se je, sporazumno s glavnom upravom R. I., evropski gospodarski savjetodavni odbor, kome je načelnik rotar Otto Böhler. Evropski savjetodavni komitee toplo preporuča takozvane „triminutke“, kratke govore, kojima u svojim klubovima izvještaju članovi o aktualnim dnevnim pitanjima, naročito o onakvima, koji su u vezi s našim pokretom; tako kratka predavanja gaje se s lijepim uspjesima u mnogim našim klubovima. E. A. C. preporuča da primimo u svoje klubove više mladih muževa, eventualno kao dodatne članove, i da snizimo poprečnu dobu svoga članstva. Naglasilo se je iznova, da se spisak imenskih članova ne sme zlorabljeti kao adresar za poslovne stvari. Raspravljalo se je još o mnogim aktualnim rotarskim pitanjima, zastupnici distrikta iznijeli su svoja situacijska izvješća iz svojih distrikta. Naredna skupština E. A. C. vršit će se 23. do 25. marta 1935 u Anversu.

HISTORIJAT DOSADANJEG ZAJEDNIČKOG RADA SA ROTARIMA 66. ČESKOSLOVENSKEG DISTRIKTA

Rotarski pokret u Jugoslaviji najuže je vezan uz československi Rotary-distrikt. Već u septembru 1925 godine, kada je osnovan Rotary Club Praha, kao prvi Rotary Club u Československoj Republici, bila je prva misao ta-

danjih članova, na čelu sa rotarom Josipom Schulzom, da prenesu rotarsku ideju među nas Jugoslavena. Ova zamisao mogla se je tek ostvariti kada je Československa dobila svoj samostalni distrikt, a rotar Schulz postao guverner istoga.

U septembru 1928 godine uputio se je rotar Schulz u Jugoslaviju, onda već kao član uprave Rotary International, i započeo svoju akciju oko osnivanja Rotary Clubova u Beogradu i Zagrebu. Iza pripremnih radova već u martu 1929 godine rotar Schulz obavlja inauguraciju Rotary Cluba Beograd i to 4. marta, a inauguraciju Rotary Cluba Zagreb 6. marta. Tako su putem československog distrikta i nastojanjem njegova odličnog predstavnika rotara Josipa Schulza stvorene dvije rotarske matice, koje su počele da šire rotarsku ideologiju, jedna u istočnom, a druga u zapadnom dijelu naše domovine.

O Vidovdanu 28. juna iste godine primila su oba kluba zajednički iz ruke rotara Schulza svoj Charter na Plitvičkim Jezerima.

Još iste godine 12. oktobra izvršuje neumorni rotarski radnik Josip Schulz inauguraciju Rotary kluba Osijek, te se tako stvara i treći klub u Jugoslaviji uz pomoć braće Čehoslovaka.

I tako je rotarski pokret, ulazeći preko Slavenstva, reprezentovanog po československom distriktu, naišao u našoj domovini spremljeno tlo etičke sredine.

Od toga trenutka naše veze sa československim distriktom i klubovima bile su vazda najuže i najintimnije. Već 1930 godine za vrijeme čikaškog kongresa vidimo na zajedničkom djelu predstavnike, naše rotare dra. Vojislava Kujundžića i Edu Markovića sa československim rotarima. Rotar dr. Kujundžić zajedno sa rotarom Podhajskim iz Rotary kluba Praha predaje našu jugoslavensku zastavu centrali u Čikagu. Rotary klub Zagreb, putem svoga tajnika ing. Alaupovića, stvara lične veze sa nizom članova Rotary kluba Praha. Skoro svi već tada postojeći Rotary klubovi Jugoslavije izmjenjuju sa većinom československih klubova svoje nedjeljne izvještaje.

Na prvoj opštoj konferenciji Rotara Jugoslavije, održanoj 17. i 18. oktobra 1931 u Sarajevu, dolazi velika grupa československih rotara na čelu sa tadanjim guvernerom Alojzom Červenkom iz Plzna. Zastupani su klubovi *Praha* po ing. Kalini, *Sušice* po Karelu Howu i Františku Beliku, *Bratislava* po dru. Janu Hála, *Žamberk* po Waldemaru Mašura, *Turč. Sveti Martin* po ing. Stanislavu Koukalu i dru. Arnoštu Doudeku, te konačno *R. C. Užhorod* po dru. Jaroslavu Makovcu.

Tom prilikom predali su nam braća československi rotari svoju državnu zastavu, a rotar Červenka dao je izraza svome dubokom uvjerenju, da će što uža saradnja československih i jugoslovenskih rotara moći mnogo doprinijeti što bržem smirenju duhova u Evropi i što skorijem sporazumu među narodima.

Godine 1932 putuje naš Edo Marković kao predstavnik Rotary International na petu distriktnu konferenciju 66. československog distrikta u Brno.

Na ovom putu prati ga rotar ing. Radovan Alaupović. Na toj konferenciji rotar Edo Marković zastupa i naš distrikt i predaje bratskom československom distriktu našu državnu zastavu za uzvrat za zastavu, što su nam rotari 66. distrikta predali na našem prvom sastanku u Sarajevu.

Započeto rotarsko djelo uske saradnje između jugoslavenskih i československih rotara kruniše rotar Alois Červenka svojim prisustvom kao izaslanik Rotary International na prvoj distriktnoj konferenciji našeg novoosnovanog distrikta dne 6. i 7. maja 1933 u Beogradu. Još istoga mjeseca odlazi rotar ing. Alaupović na šestu distriktnu konferenciju 66. distrikta, održanu 20. i 21. maja u Hradec Králové, kao delegat našeg distrikta.

Vrhunac iskrenih bratskih rotarskih manifestacija između oba distrikta dala je međudistriktna konferencija na Bledu, održana 4. i 5. juna 1933. Zaslugom Rotary kluba Ljubljana i našeg sadanjeg, nama svima vrlo dragog guvernera rotara dra. Viljema Krejči i našeg prvog guvernera Ede Marković došlo je na ovoj konferenciji do dubokog zblizenja braće iste krvi, istog osjećaja. Tadanji guverner československog distrikta rotar Rudolf Herrmann, u želji, da nastavi put kojim je československi distrikt pošao inicijativom rotara Josipa Schulza i Alojza Červenke što boljeg ličnog upoznavanja rotara bratskih distrikata, uspio je da 52 československa rotara sa svojim gospodjama, zastupajući 23 kluba svoje zemlje, učestvuju na ovom međudistriktnom sastanku.

Da još čvršće poveže iskrenu saradnju među oba distrikta daruje rotar Herrmann 19. juna 1933 lično, u znak vječitog prijateljstva između naša dva slavenska distrikta Rotary International, na svečanoj sjednici Rotary kluba Zagreb guvernerski lanac našem prvom guverneru Edi Markoviću.

Nama svima je još u najljepšoj uspomeni ponovna bratska rotarska manifestacija na našoj drugoj distriktnoj konferenciji u Zagrebu dne 14. i 15. aprila 1934. Československi distrikt bio je tom prilikom zastupan po svom guverneru dru. Karelú Neuwirtu iz Brna, ing. Jeri-u iz Moravske Ostrave i sadanjem guverneru Josipu Zaba.

Nije čudo — ta postalo je tako reći pravilom u našim međusobnim rotarskim relacijama — što je naš uvaženi rotar dr. Milan Stojadinović, član uprave Rotary International, kao delegat iste sudjelovao na sedmoj konferenciji 66. distrikta u Podebrady 26. i 27. maja 1934.

Iz ovog kratkog historijata naših međusobnih odnosa vidi se jasno koliko su československi kao i naši važni rotarski činoci na svakom koraku uvidjali potrebu najuže saradnje u svima prilikama. Čak i na privrednom polju inicijativom past-guvernera Červenke osnovan je ekonomski komitet našeg i československog distrikta uz saradnju austrijskih rotara.

Na Rotary klubovima jedne i druge zemlje, naročito na njihovim članovima jest, da dalje izgradjuju na način za koji su sa československe strane rotari Schulz, Červenka, Herrmann i dr. Neuwirt, a sa jugoslavenske strane

rotari Edo Marković, dr. Milan Stojadinović, dr. Viljem Krejči, dr. Vojislav Kujundžić i drugi dali jasne direktive.

Izvršujući nalog našeg guvernera dra. Viljema Krejči, da u kratko navedem sve markantnije događaje zadnjih godina u saradnji československog i našeg distrikta, završujem riječima našeg Ede Markovića, izrečenim na prvoj opštoj konferenciji rotara Jugoslavije u Sarajevu:

„Ne mogu a da ne kažem riječ zahvalnosti našem dragom bratu Josipu Schulzu, tome našem prvom apostolu sa slavenskog sjevera. Kako smo mi nekoč odavle po našim velikim apostolima Ćirilu i Metodu donijeli luč kršćanske prosvjete u njegove krajeve, tako je on poslije mnogo godina primio na sebe misiju da bude posrednikom presadjivanja rotarske organizacije u našu zemlju i unošenja više etike u praktični život kod nas.

Njegovo je sjeme kod nas niknulo. Neka živi, buja i cvijeta.“

Zagreb, oktobra 1934.

Ing. Radovan Alaupović.

SVOJ DRAGOJ BRAĆI ROTARIMA 66. I 77. DISTRIKTA

Bellevue, 22. augusta 1934.

Pobudom past-guvernera rotara Červenke sastali su se u Beču 14. novembra 1933. godine zastupnici klubova Beograd, Prag i Beč i zaključili, da će u ta tri distrikta uvesti uže sudjelovanje u trgovačkom i ekonomsko-političkom pogledu.

Dodatno k gore spomenutom dogovoru imali smo danas sastanak, na kojem smo se točniji dogovarali o boljem uspjevanju Rotarya u našim distriktima. Pri tom smo jednostušno konstatirali, da odnosi između klubova naših dvaju distrikta nisu dosta živahni i srdačni, kako bi mogli i morali biti uz sve tako bogate preduslove za to. Nećemo nipošto da tajimo, da se premalo služimo dragocjenim i mnogobrojnim sretstvima što su nam na razpolaganje za sporazumno sudjelovanje članova obaju distrikta u službi naše zemlje i našega naroda. Postojeće i nama svima dobro poznate prilike upravo nas sile, da uzvišeni, u rotarskom programu tako istaknuti ideali prodru u zbiljski život, kako bi skupnosti a i našim klubovima što bolje poslužili.

U prvome redu hoćemo da spomenemo lične odnose, koji zahtijevaju veću pozornost. Mnogobrojne posjete klubova drugoga distrikta, intenzivniji studij sedmičnih i mjesečnih izvještaja kao što i klupskih predavanja, upriličenje stalnih rotarskih Round table u centrima živahnoga tuđinskoga prometa: to so sretstva kojima bi se morali u najvećem opsegu posluživati.

U Boys-Work nastojat ćemo da upriličujemo zajednička društvena putovanja i logorenja naše rotarske mladeži; našim rotarskim sinovima treba uzajamno omogućiti i olahkotiti studij i prakticiranje u znanstvenim zavodima i

u trgovačkim i industrijalnim pouzécima; izmjena boravka rotarskih sinova promicat će ne samo bolje upoznavanje prilika u drugoj zemlji i proširivanje duhovnoga horizonta našega pomlatka, nego će također i doprinositi k tako potrebnome utvrđivanju naših međusobnih odnošaja.

Najveću pažnju treba da posvetimo ipak našem ekonomskome životu. U tu svrhu preporučamo intenzivan studij obojestranih prilika produkcije i prodaje, promicanje sviju sretstava za što življe izmjenjivanje robe, da se tako našem narodu osigura pravedan, miran i unosan skupni život sviju slojeva.

Konačno treba da upotrijebimo svaku priliku, kakō bi stvorili plodonošno tlo najboljim odnosima do drugih država i naroda i propagiranju svet-skoga mira.

Na našem smo sastanku govorili već i o detaljima kako da svoje zamisli provedemo u okviru naših rotarskih ciljeva i zasada. Sve naše klupske članove molimo da nam budu pri tom našem radu u pomoć i da naše upute s onako dobrom voljom primu kao što su i naši dogovori popraćeni samo s najboljim namjerama. U svim pitanjima, koja su pretežno ekonomsko-političke naravi, radit će sporazumno oba guvernera sa članovima gore spomenutoga komitéa.

Netom pokaže naša djelatnost u smislu ovdje navedenog sporazuma konkretne uspjehe, približit ćemo se i k drugim distriktima te ćemo ih pozvati na prijateljsku saradnju u smislu naših intencija.

Međutim želimo svim našim klubovima što uspješnije djelovanje i šaljemo im srdačne rotarske pozdrave.

Josip S. Zaba
guverner 66. distrikta R. I.

Dr. Viljem Krejči
guverner 77. distrikta R. I.

T E H N O K R A C I J A

INŽ. MILAN pl. KIEPACH
R. C. MARIBOR

(Konac.)

Naravno je, da povećanje produkcije i sve to veća mehanizacija iziskuju konstantno povećavanje investicija i s time u vezi sve to veće zaduživanje industrije.

Tehnokrati izračunali su, da iznosi cijelokupno zaduženje industrije Sjeverne Amerike oko 220 milijarda dolara. Stalni godišnji troškovi ovih dugova nepodnosivo su veliki, osobito u vrijeme umanjene produkcije.

Ako se ovaj stalan porast dugova nastavi još neko vrijeme, to neće dugo trebati, da će se cijeli narodni dohodak morati da upotrebi samo za pokriće dugova.

Tehnokrati su uvjereni, da će se morati napustiti sistem cijena, jer privreda neće moći izdržati preopterećenje radi nezaposlenosti i nagomilanja dugova.

U kapitalističkom društvenom poretku nastaje bogatstvo jedino zaduženjem. Što više netko nakupi zadužnica, to bogatiji je. U društvenom poretku, koji bi bio vođen od strane tehnokrata, nastajalo bi bogatstvo po sasvim drugim metodama. Nitko ne bi posjedovao bogatstvo u novcu i ne bi mogao nagomilavati zadužnice. Bogatstvo bi se sastojalo u posjedovanju i upotrebljavanju materijalnih dobara.

Pitamo se, zašto nisu tehničari do sada nastupili u javnosti i zašto nisu stavljali konkretne predloge o ekonomskom vodstvu države?

Prvo: Tehničari su bili potpuno zaposleni gradnjom novih strojeva i uvođenjem ovih u produkcionu proces.

Drugo: Nije se nalazilo potrebnim upotrijebiti tehničare kod rešavanja ekonomskih pitanja, jer su se sjevernoameričke države samo kratko vrijeme nalazile u stadiju visoko razvijenog gospodarstva energije.

Treće: Razvoj znanosti postigao je istom u zadnjim godinama onaj stepen visine, na kojem se znastvenim metodama može najvećom preciznošću ispitati funkcije čovječjeg društva.

Danas su se prilike sasna promijenile. Tehnička regulacija jednog gospodarstva energije mora se vršiti na isti način kao što se nadgledava n. pr. pogon jedne električne naprave ili n. pr. kao što se vodi pogon jedne tvornice itd. Tehnička kontrola jest to važnija, što je industrija više razvijena.

Današnje gospodarstvo naliči velikom mehanizmu s velikom unutrašnjom energijom, koji radi bez kontrole. Posledica je naravno kaos. Tehnokrati vjeruju, da u našem gospodarstvu energija igra najveću ulogu.

U kolanju i izmjeni dobara proizvadj a i troši se energija. Ova se može uvijek i svagdje tačno ustanoviti. Glavni faktor jest tempo, kojim se pretvara energija. Tehnokrati drže, da je sa znanstvenog stanovišta nesmisleno mjerilo, koje ima za osnovicu vrijednost, isto tako kao što bi bilo nesmisleno, kad bi se neka stanovita visina izražavala u litrima. Zlato po mišljenju tehnokrata nemože služiti mjerilom. Ono je u svijetu proizvelo vrlo mnogo zbrke i nevolje.

Prirodne znanosti natkrilile su ekonomske teorije. Čovjek si je stavio zadaću, da bez svakog trenja odvija u ekonomskom procesu proizvodnju, razdiobu i potrošnju. S toga razloga morale bi se metode razdiobe dobara i potrošnje prilagoditi novim metodama proizvodnje.

Tehnokrati žele da privredno gospodarstvo postave na sasna novu bazu; privredno gospodarstvo imalo bi za osnovicu mjerilo energije ili mjerilo pretvaranja energije. Na osnovu prirodnih znanosti i ove nove metode omogućeno nam je da ustanovimo optimalni standard života, koji se može postići iz korisne energije, iz sirovina i iz radne snage.

Na osnovu tehnokratskih proračuna može se dokazati, da je današnje stanje produkcije dobara i energije kod povećanja dugovanja i sniženog udjela radne snage u produkciji neodrživo i da mora doći do katastrofe (koja je zapravo već uslijedila!).

Tehnokrati su postavili formule, koje se sastavljaju iz međusobnog utjecaja proizvodnje dobara, porasta pučanstva, radne snage, dugovanja, proizvodnje energije i vremena. Iz ovih formula mogu se razabrati ove karakteristične činjenice.

U periodu od 1830 do 1920 se je produkcija povećala s trećom potencijom vremena, pučanstvo s drugom potencijom vremena, radna snaga u produkciji s četvrtom potencijom vremena, zaduženje s četvrtom potencijom vremena, proizvodnja energije s osmom potencijom vremena.

U pojedinim je industrijama povišica vrlo različita n. pr. u automobilskoj industriji s 18. potencijom vremena i t. d. Vrlo su interesantne formule, koje pokazuju taj međusobni utjecaj i razvoj gore navedenih faktora.

Interesuje nas pitanje, kako si zapravo tehnookrati zamišljaju provedbu svojih ideja u praktičnom životu.

Na to pitanje nije lako odgovoriti, pošto se iz raznih publikacija nemože sasama jasno i tačno razabrati, kako si tehnookrati zamišljaju prelaz iz današnjeg kapitalističkog sistema u tehnokratski sistem. Tehnookrati sami otvoreno kažu, da nisu još gotovi sa svojim istraživanjima, te da s toga razloga još nemogu javno nastupati. Njima nije stalo do toga, da dobiju vlast u svoje ruke, već samo žele da svojim istraživanjima koriste općenitosti.

Glavno je pitanje, čime misle tehnookrati da zamjene naš današnji sistem cijena. Treba dakle prije svega formulirati novi pojam bogatstva. Bogatstvo u smislu tehnookrata stvara se pretvaranjem koristne energije u forme, koje služe čovjeku. U tehnokratskoj državi ne bi n. pr. značila bogatstva činjenica, da netko ima auto u posjedu, nego da ga upotrebljava.

Čovječja radna snaga imala bi se zamjeniti strojevima na paritetu, da osamsatni rad odgovara 206.000 kgm. Narodni imetak imao bi se izraziti u „ergu“, jedinici energije, koja stoji na raspoloženju za pretvaranje u forme, koje mogu služiti čovjeku.

Cjelokupni ekonomski proces produkcije, razdiobe i potrošnje morao bi biti uravnotežen u stanovitoj vremenskoj n. pr. dvogodišnjoj periodu. U ovom vremenu držao bi se životni standard na konstantnoj visini. Tehnookrati su proračunali, da bi dostajalo, kad bi svi muškarci u starosti *između 25 i 45 godina radili 660 sati* u godini, da dovedu američki narod na, prema današnjem, deseterostruki životni standard. Poboľšanje metoda produkcije očitovalo bi se sniženjem radnog vremena.

Produkcioni troškovi raznih dobara ustanovili bi se po količini potrebne energije za produkciju i razdiobu. Cilj i svrha produkcije bila bi potrošnja, a ne dobitak. Radnici plaćali bi se na osnovu nepromjenljivih jedinica energije. Ovi certifikati energije mogli bi se promjeniti za razne potrebne potrepštine. Roba mjerila bi se po množini energije, koja je za njenu produkciju i razdiobu potrebna. Ovi certifikati energije ne bi se mogli tezaurirati, nego bi se u stanovitom roku morali zamjeniti robom.

Jedno drugo vrlo važno pitanje u tehnokratskoj državi bilo bi *uzdržavanje prirodnih vrela energije*. U našem današnjem ekonomskom sistemu vlada nevjerovatna rasipnost. Ako bi se nastavila produkcija zadnjih 50 godina istim tempom dalje, nije teško proricati, kada će se ovo ili ono prirodno vrelo presahnuti. Istina je, da se pronalaze uvijek nova prirodna vrela energije, ali ova činjenica nikako ne opravdava, da se tako dalje nerazumno troši n. pr. ugalj, sirovo ulje i druge sirovine.

Danas nam je već sasna jasno, da je potrebno sprovođenje planskog gospodarstva u svijetu. U svakom najmanjem privatnom gospodarstvu, ako se hoće postići prosperitet, potrebno je da se radi po nekom unaprijed utvrdjenom planu. Isto to vrijedi još u većoj mjeri za velike i najveće ekonomske jedinice.

Svako tko malo dublje promatra današnje ekonomske prilike svijeta mora se u čudu pitati, kako je to moguće, da se poslije toliko godina krize, poslije toliko loših iskustava još uvijek radi po istim principima kao pred 100 godina. Sasna je dakle naravno, da se je našla jedna grupa ljudi, koji hoće da samo legalnim sredstvima na osnovu znanstvenih metoda promjene ekonomski poredak na bazi energije, jer je jedino ona uzrokom promjenjenih životnih prilika čovječanstva.

Prvi put u historiji nastupila su vremena u kojima bi čovjek imao vremena za dokonicu i odmor. Ali mjesto da to stanje znači blagoslov za čovječanstvo, ono mu donosi teret i nesreću radi pogrješnog ekonomskog sistema, koji vlada na zemlji.

Na koncu mojih razlaganja želim podvući, da sve ovo što sam iznio vrijedi u prvom redu za Sjevernu Ameriku. Ali, iako kod nas prilike za uvođenje tehnokratskih metoda nisu tako zrele kao u Americi, ipak je sigurno, da bi se i kod nas privredno gospodarstvo moralo voditi prema znanstvenim planskim metodama.

✱

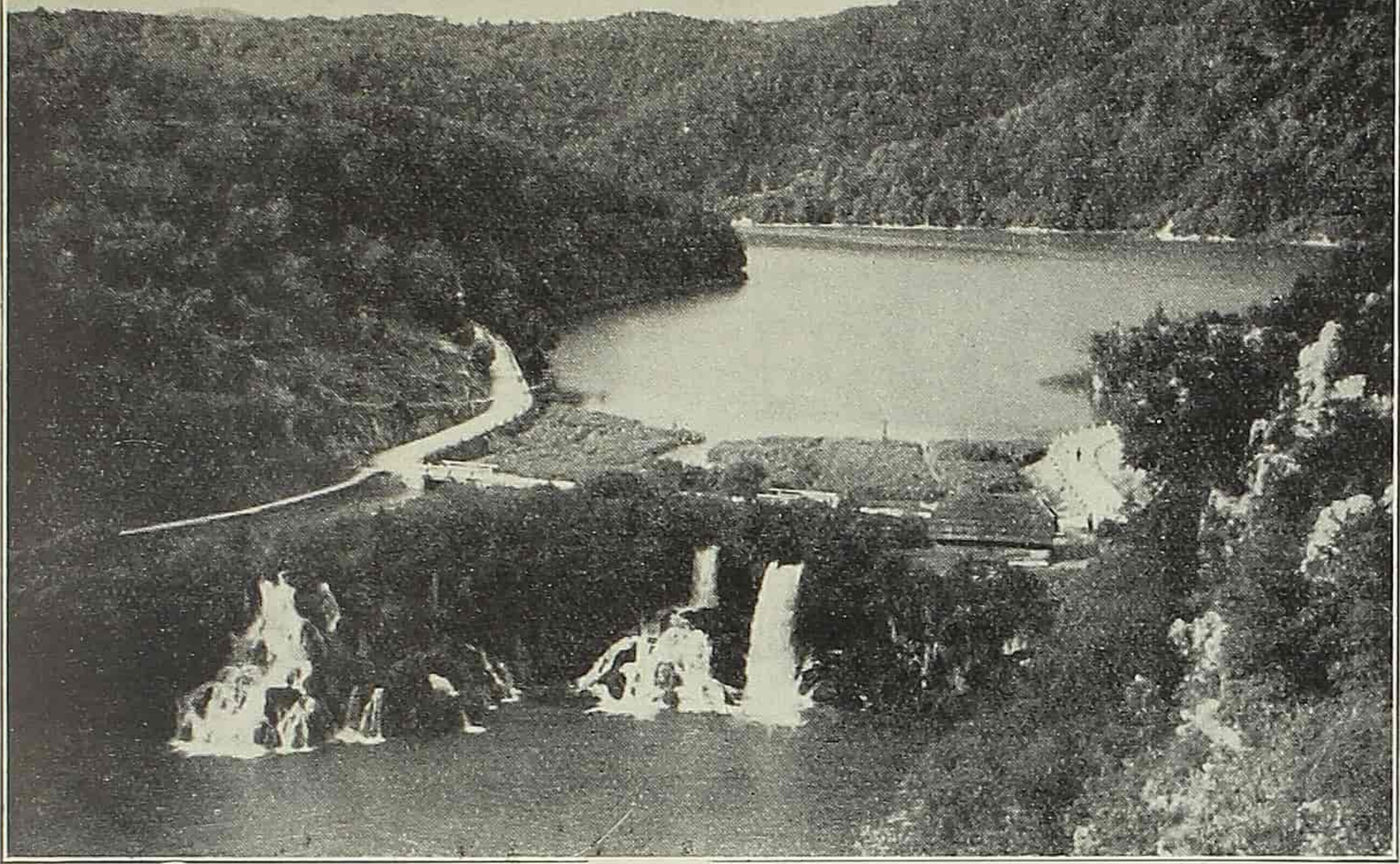
Na sastanku R. C. Klagenfurt na dan 12. juna 1934., prilikom posjete četrnaest članova R. C. Wien, predavao je pretsjednik Kallab o Koruškoj i njenim stanovnicima te izjavio:

Ta normalna sudbina našega malenog naroda trebala bi da bude uzorom čitavom svijetu, koji čami u sponama industrijalizacije i besposlice, jer dokle god se radnički bataljoni velikih gradova i industrije ne nauče raditi ono, što su radili njihovi djedovi, da naime privredjuju vlastiti hljeb na vlastitoj grudi, daleko od luksusa, kina itd., dokle god se ne izvrši seoba naroda iz gradova, iz tvornica, iz radničkih domova u provinciju i na vlastitu grudu, ne će svijetu biti pomoći. (Redakcija.)

Brzjav: Zemun 11. oktobra 1934.

U najvećoj tuzi zbog tragedije, koja je snašla naš jugoslovenski narod Rotary-Club Zemun u sporazumu sa svojim guvernerom odlaže do daljega za 20. oktobar o. g. zakazanu predaju chartera i moli ovu braću i uzvanike da to izvole uzeti na znanje.

Uprava Rotary-Cluba Zemun.

Plitvička jezera — Prelaz sa gornjih jezera k donjima i slapovi

PLITVIČKA JEZERA

U nizu prirodnih ljepota kojima Jugoslavija obiluje napose se ističu Plitvička jezera.

U kršnom terenu u kome se ona nalaze očekivali bi gole stijene i medju njima tu i tamo male količine vode koje se samo periodično pojavljaju, a kad tamo na naše najveće začudjenje iznenadjuju nas guste šume i velike mase vode koje formiraju mnoga jezera i vodopade i time pružaju vrlo različne slike.

U neravnoj liniji od nekih osam kilometara u nadmorskoj visini od 600 metara nanizano je 16 jezera. Usljed toga što je izmedju najviše položenog jezera „Prošće“ i najnižeg „Kozjak“ visinska razlika od 110 metara, ta se jezera izljevaju preko prirodnih zapreka jedno u drugo i stvaraju prekrasne slapove raznih oblika i jakosti. Po karakteru svoje okoline dijele se u dvije velike skupine: u gornja i donja. Medju gornja se broje: *Prošćansko, Ciganovac, Okrugljak, Batinovac, Veliko jezero, Malo jezero, Vir, Galovac, Milino jezero, Jezerce, Burget* i *Kozjak*, a medju donja: *Milanovac, Gavanovac, Kaludjerovac* i *Novakovića brod*. Najveća izmedju njih su *Prošćansko jezero* i *Kozjak*. Gornja jezera su okružena bujnim šumama i imadu dosta razvijene obale. Donja jezera su uslijed kamenite podloge i gole okoline

THE LAKES OF PLITVICE

Amongst the many places of natural beauty in which Yugoslavia is so rich there may be especially mentioned the lakes of Plitvice.

In the stony grounds, where these lakes lay one would expect naked walls and among them here and there small spots of water, which would appear only periodically, but to our great astonishment one is surprized by dense forests and masses of water, which forms many lakes and cascades and offers so the most varied views.

In a curved line of about 8 kilometres (5 miles) in a height of about 600 metres (2000 ft.) above sea-level there are ranked 16 lakes. Because there is a difference in height of 110 metres (360 ft.) between the highest placed lake „Prošće“ and the lowest „Kozjak“, these lakes fall over natural hinderances one into the other and form most beautiful cascades of various shapes and intensity. According to the character of their surroundings they may be divided in two big groups, the upper lakes: *Prošće, Ciganovac, Okruglijak, Veliko Jezero, Malo Jezero, Vir, Galovac, Milino Jezero, Jezerce* and *Kozjak*, and the lower lakes: *Milanovac, Gavanovac, Kaludjerovac* and *Novakovića Brod*. The two biggest are *Prošće* and *Kozjak*. The upper lakes are surrounded by exuberant forests and have rather developed shores.

intenzivnijih boja i njihovi slapovi su mnogo jači. Najljepši su slapovi *Sastavci*, *Slap Plitvice*, *Galovački slapovi* i *Labudovac*.

Klima je planinska gorskog kraja od 600 metara nadmorske visine. Snijega nestaje obično u aprilu. U maju je posve ugodna proljetna temperatura. Ljeti nema vrućine, jer struji uvijek svježiji zrak iz velikih kompleksa šuma, a s jezera svježiji povjetarac. Temperatura voda digne se ljeti do 24° C. Ljeto je ujedno i glavna sezona *Plitvica* i to baš radi najugodnije klime, koja je najpodesnija za kupanje, veslanje i jedrenje. U jeseni je najpodesnije vrijeme za glasoviti ribolov na pastrve. Plitvička jezera obiluju pastrvama, od kojih je ulovljeno veoma lijepih egzemplara do 15 kilograma teških. Obična im je težina oko pol kilograma.

Zimska sezona obiluje velikim množinama snijega zato se teren oko Plitvičkih jezera osobito preporuča zimi za *ski*. U decembru i januaru je najljepši zimski štimung. Tada je snijeg najobilniji, jezera zamrznu, a slapove prekriva ledena kora. U to vrijeme su Prošćansko jezero i Kozjak uslijed svoje veličine vrlo podesna za *sklizanje* na ledu.

Iz svega gornjega kao i iz činjenice, da su *Plitvička jezera* gorama zaštićena od jakih vjetrova vidljivo je da su ona prvoklasno zračno lječilište.

Najbolji pristup na Plitvička jezera je iz Zagreba. Do stanice Vrhovine putuje se željeznicom, a od te stanice vodi cesta od 24 km do Plitvica. Na toj cesti saobraća autobus i privatni auti.

Hotelske prilike su dobre, osobito u posljednje vrijeme, otkada je Banska uprava Savske Banovine preuzela hotel Plitvice i posvetila mnogo pažnje uredjenju toga hotela i regulaciji Plitvičkih jezera.

Završujemo ovaj kratki prikaz naglašujući, da nikakav opis niti slika ne može niti približno prikazati svu ljepotu Plitvičkih jezera, nego je potrebno da ih se posjeti. Onaj tko nije vidio Plitvica nije vidio najljepšeg kraja u Jugoslaviji.

Dr. Ante Dražić, Zagreb.

On account of their stony grounds and naked surroundings the lower lakes are of more intensive colour, and their cascades are much bigger. The most beautiful cascades are *Sastavci*, *Slap Plitvice*, *Galovački Slapovi* and *Labudovac*.

The lakes have the same climatic conditions as any place in mountains of 2000 ft. height above sea-level. Snow disappears in April. In May the spring temperature is very agreeable. In summer there is no heat because a cooling wind is always blowing out of the large forests and from the lakes. The temperature of the water is raising in summer up to 24° C (75° F). On account of the most agreeable climate which is most opportune for bathing, rowing and sailing summer is the very season of Plitvice. Autumn is the best time for the fishing of trouts. The lakes of Plitvice are full of them, and there were caught some beautiful trouts up to 15 kos (33 lbs.) of weight. The average weight is 1 lb.

The winter season brings much snow, therefore the ground round the lakes of Plitvice may be especially recommended for *ski*. In December and January there is best winter temper. The snow is high, the lakes are frozen, and the cascades are covered with an ice-bark. In this time the *Prošće* and *Kozjak* lakes are on account of their size very suitable for skating.

According to all that and to the fact that the *Plitvice* lakes are protected from strong winds by high mountains, it can be asserted that they are a first class health resort. The best way to *Plitvice* leads from *Zagreb* by train to *Vrhovine*, and then with the bus or private car (15 miles road).

The hotel conditions are good, especially in last time, as the *Plitvice* hotel is run by the government, which has paid much attention to the furnishing of this hotel and the regulation of the *Plitvice* lakes.

Ending this short representation we may emphasize that neither a description nor a picture could even by the way show all the beauty of the *Plitvice* lakes. They must be visited.

When you have not seen the lakes of *Plitvice*, you have not seen the most beautiful place of Yugoslavia.

I ako je tajništvo R. I. rasposlalo svim klubovima izvještaj o kongresu u Detroitu, ipak je mnogo naših čitatelja izrazilo želju da i u našem glasilu priopćimo bar kratak izvadak iz najvažnijih govora. Da dodjemo u susret toj želji, ovikovečujemo ovime — ako i kasno — najvažnije izreke naših rotarskih voditelja.

ROTARSKI KONGRES U DETROITU

(Od 25. do 29. juna 1934.)

ALFONZ M. LORGER,
R. C. LJUBLJANA:

Ovogodišnji rotarski kongres u Detroitu bio je izvanredno dobro posjećen, nada sve svečan, srdačan i plodonosan. Na njem je bilo 7390 rotara i gostova iz 43 države. Gostitelj, domaći klub, pobrinuo se u svakom pogledu za vrlo lijepo uspjelu organizaciju kongresa i za neobičajnu komoditetu nadošlih rotara i gostova. Treba da prije svega istaknemo gostoljubivu naklonjenost tvornica automobila u Detroitu, koje su za sve dane kongresa dale rotarima i gostovima 700 posve novih automobila na raspolaganje. Ti su automobili za vrijeme kongresa učinili 677.000 km vožnje.

Da obavijestimo braću rotare našega distrikta i čitatelje našega rotarskog glasila o najvažnijim momentima ovogodišnjeg rotarskog kongresa, iznašamo u narednim crtama nekoliko najznačajnijih misli iz govora i rasprava na kongresu.

U ime oboljeloga novoga guvernera za Novu Zelandiju rot. *J. M. A. Ilotta* iz *Wellingtona* pročitao je na kongresu njegov zahvalni govor novi guverner za Australiju rotar *Augus Mitchell* iz *Melbourn*. U tom su govoru za važnost rotarstva u današnje vrijeme između ostalih i ove značajne riječi: „Na svim područjima života i znanosti počele se kolebati one stvari, koje smo držali za tako čvrste. I ako nije bilo još nikada prije tako opasnih dana, upravo su sada vremena za koje je Rotary kao stvoren i može da im uz razumno vodstvo istinski posluži.“

Aluzijom na razvoj današnjih prilika u svijetu, prije svega pako u Udruženim državama Sjeverne Amerike, istaknuo je u svojem otvorenom govoru kongresa poznati američki novinar rotar *Mark Sullivan* slijedeće: „Značilno na novome redu jest njegov opseg, jest njegova sadržina. On hoće da bude više nego uprava u starom smislu riječi. On hoće da zagrabi mnogo onih područja za koje se je prije smatralo da ne spadaju u zadatke državne uprave. Osobito se zauzima novi red, kako bi upostavio uticaj javne ruke u gospodarstvu, industriji itd. Novi red ima još i drugih oznaka. Njegova je glavna crta da s temelja promijeni odnose pojedinaca do države; ogromno proširenje državne vlasti i tomu odgovarajuća ograničenja individualne slobode; nastojanje, da se uvede u život znatno proširen pritisak države na pojedinca;

zahtjev, da se pojedinac okani ne samo svojih priviknutih slobodina, nego dapače da se okani i jednoga dijela svoje ličnosti i nekoga stalnoga opsega svoje slobode savjesti u korist države . . . — Pozvani smo, da se okanimo svoje lične slobode za nešto, što nam prikazuju branitelji novoga reda kao gospodarsku sigurnost. Sudbina postavlja naš rod pred izbor, da se odluči hoće li žrtvovati osobnu slobodu ili hoće li da se bori za nju, da se je odreče ili da joj doprinese nužne žrtve . . . — Treba da se odlučimo za jedan od ovih dviju društvenih nazora: za prvi koji se zauzima za individua, ili za drugi koji protežira masu i sjevlast države; na jednoj strani sloboda, na drugoj sila; ondje individualnost, ovdje kolektivnost u jednome ili drugome obliku. Imamo da izaberemo samo jedno između ovoga dvoga.“

Nada sve je značajna poslanica osnivača i časnoga prezidenta Rotarya *Paula P. Harisa*, koju je lično pročitao na kongresu: „Izvanredno me veseli što vas mogu pozdraviti danas, kada stojimo na pragu novoga svijeta, koji nije nov u materijalnom pogledu. Naši su automobili doista jaki, ali još uvijek teku na okruglim kolesima i inače su jednaki starim uzorcima. Novi je svijet nov u drugom smislu; nov je u svojoj mentaliteti, nov u svojem ocijenjivanju životnih dobrina. — Prije se držalo dobrinu svetom; muževi, žene i djeca ležali su pred njom u prahu. Imenovala se je posjed, vlasništvo. — Nova se mentaliteta ispoljava ukratko nekako ovako: Nesavjesno je, da vlada bijeda u zemlji gdje je izobilje. Mi kušamo kako bi otpravišil rat sa svijeta; u vlastitoj državi moramo najprije da zatremo bijedu. Potpisat ćemo izjavu o nezavisnosti, koja izjava otklanja prijašnju nadvlast življenja za stvarima. To je nova mentaliteta ali ne za Rotary, jer je Rotary bio vazda za nju i bit će. Novi dan pripada Rotaryu, njegovo sunce neka nigda ne zađe.“

(Dalje u narednom broju.)

Brzjavka: Osijek 11. oktobra 1934.

PETGODIŠNJICA OTKAZANA. Rotary-Club Osijek.

ČEHOSLOVAČKA — 66. DISTRIKT ROTARY INTERNATIONAL

Naš guverner rot. Zaba upozorio je u svojim prvim guvernerskim mjesečnim dopisima na program rada za klupsku godinu 1934/35. Naši klubovi imaju dužnost da taj program ispune činima.

Kao prva tačka toga programa je ekstenzija, i to unutrašnja i spoljašnja. Smjernice za to dao je bivši guverner rot. Neuwirt, a

guverner rot. Zaba ih je usvojio: povećati broj klubov na 40, a broj članstva na 1000. Potrebno je oboje, da Rotary uzmogne u nas uspješno vršiti svoju veliku i plemenitu zadaću. Samo gusta mreža klubova sa dostatnim brojem članova moći će da uspješno i svestrano radi. Što je više nosača i sijača rotarskih principa, s to će se većom sigur-

nošću postići pozitivne rezultate. Zato je treba da se ustanove klubovi u pokrajinama gdje je za to velika potreba. K rotarskome radu treba pritegnuti po mogućnosti sve krajeve Čehoslovačke, gdje su gospodarska, industrijska i kulturna središta od velike važnosti za život naše domovine. Imam pred očima krajeve sjeverne i sjeverozapadne Češke, južne i istočne Moravske, srednje Slovačke i istočne Potkarpatske Rusije. Milo mi je što mogu konstatovati, da su se na guvernerov poziv prijavili za spoljašnji ekstenzijski rad ovi klubovi: Bratislava, Brno, Časlava, Česke Budějovice, Hradec Kralove, Karlove vari, Košice, Mlada Boleslava, Novi Bidžov, Pelhřimov, Plzeň, Prag, Teplice-Šanov, Usti nad Labom, Užhorod i Žamberk, Toliki broj klubova najbolje dokazuje potrebu da se u nas poveća broj Rotary-klubova. Unutrašnja ekstenzija je neprekidno živahna. U svim se klubovima otvaraju nove klasifikacije i primaju novi članovi, pri čem služi kao mjerilo prije svega guvernerova želja, da se s novim članovima poveća broj javnih radnika pa da se tako uzmogne dići i proširiti služba javnosti, što je druga tačka ovogodišnjeg programa rada. Da služba javnosti pravilno djeluje, treba na su člani Rotary-klubova prvi i najbolji javni radnici; i ovdje moram da konstatujem da naši klubovi postupaju pravilno: u većini klubova jesu načelnici gradova bilo aktivni bilo časni članovi.

Jasno je da vrše Rotary-klubovi u krajevima, gdje se je radi političkih razmirica djelovanje za općinu medjusobno uništavalo, izvrsno i uspješno svoje nepolitično poslanstvo u korist javnosti. I baš radi toga je vrlo potrebit Rotary-klub za krajeve, o kojima se tvrdi, da ga radi političkoga trvenja nije moguće osnovati.

Na trećem je mjestu programa publiciteta kluba. Donešeni su zgodni predlozi, iz kojih je treba stvoriti smjernice, koje bi uopće odgovarale svrsi. Treba je da bude javnost pravilno informirana o radu i značenju Rotary-klubova. Još uvijek ima krivih, netočnih i često neugodnih pogleda na Rotary pa je potreba da se ih jasnom, istinitom i iskrenom poukom privede na pravilnu mjeru. Od dosadašnjih predloga iznašam ovaj: U glavnijim gradovima gdje izlaze dnevници, preporuča

se da se novinare primi kao članе; u manjim gradovima gdje izlaze samo krajevni nedjeljni listovi, treba na sastanke kluba pozvati novinare kao gostove, kada se pretresuju važna javna pitanja ili drže zanimiva predavanja. Osim toga je potrebno da bude klupski referent štampe u stalnoj vezi sa zastupnicima novinara i da im daje informativne članke o radu kluba.

Kao četvrta tačka programa za 1934/35 godinu jest rad za mladež. Tu je treba da se zadje u dubinu, zato treba da se mladeži posvete svi klubovi. Kako da se taj rad izvršava u potankostima prepušta se autonomiji svakoga kluba. U glavnim osnovnim potezima preporuča se pako da se u svim klubovima djeluje po jedinstvenom programu. Osnovne smjernice jesu: saradnja pri vaspitavanju mladeži osnivanjem djačkih kružaka, moralna i materijalna potpora skauta, veća skrb za nezaposleni školski i obrtni, trgovački i industrijski naraštaj, izmjena mladeži s onom drugih država, osobito sa jugoslovenskom mladeži. U službi za mladež mnogi su naši klubovi izvršili već lijepi dio rada. Skautstvo potpomažu moralno i materijalno svi klubovi. Priredjuju se večeri pomoću školske mladeži i naraštaja koji je već u praktičnom zanimanju, imamo kružak visokoškolskih učitelja (Prag, Brno, Bratislava). Jedino izmjena mladeži ne pokazuje još nikakih pozitivnih uspjeha, čemu je uzrok stalna gospodarska depresija.

Ovaj je moj prvi izvještaj iz našega distrikta situacijsko-programni. U narednim redovitim izvještajima donošat ću potanje informacije o posebnom djelovanju naših klubova i o izvanrednim dogodjajima našega distrikta. S radošću konstatujem u ime sviju čehoslovačkih Rotary-a da će, prema dogovoru jugoslovenskoga guvernera Krejčija i čehoslovačkoga Zabe, distriktni časopisi „Jugoslovenski rotar“ i „Československy Rotaryan“ uzajmice informirati o dogodjajima obaju distrikta.

Taj je čin obaju naših guvernera novi, pozitivni i radni korak za medjusobno bolje upoznavanje; njime će naše bratsko prijateljstvo postati dublje i čvršće.

V. Rudl, Mlada Boleslav,
redaktor Československeho Rotaryana.

IZ NAŠIH KLUBOVA — SEPTEMBER 1934

R. C. BANJALUKA

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Palace

76. sastanak 7. sept. Frekvencija 61.53 %, Odbor za primanje predlaže za već otvorene klasifikacije dva nova člana koji se primaju. Čitaju se nedeljni izveštaji domaćih klubova. Dr. Moljević čita referat „Snaga Japana“. Prema pisanju specijalno poslanog dopisnika Excelsiora Edmonda Lemaître-a i studiji Percheron-a u La Revue de France.

77. sastanak 14. sept. Frekvencija 69.23 %, Čita se izveštaj evropskog sekretarijata R. I. te nedeljni izveštaji domaćih i stranih klubova.

78. sastanak 21. sept. Frekvencija 64.28 %, Pretsednik pozdravlja toplim rečima novog člana br. Miroslava Vilhelma i govori o putevima i smeru kojim rotarstvo ide, poziva ga da na tome putu istraje. Br. Vilhelm se zahvaljuje na bratskom pozdravu. Čitaju se nedeljni izveštaji domaćih i stranih klubova. Čita se zatim članak rot. Lambert Belle-a „Sinteza rotarstva“ u prevodu rot. brata Dra. Boschi-a.

79. sastanak 28. sept. Frekvencija 64.28 %, Čitaju se nedeljni izveštaji domaćih klubova. Dr. Moljević referiše o postupanju opštinskih uprava u pogledu opštinskih prireza.

R. C. BEOGRAD

Sastanci (Meetings): Ponedeljak (Monday) 20.00
Hotel Srpski Kralj

289. sastanak 3. sept. Frekvencija 41.50 %, R. C. Pančevo zove nas na medjugratski sastanak klubova Beograd, Zemun, Pančevo. Poziv se prima, i ostvariće se 29. septembra 1934 god. Rotar Hrnčir, koji je prisustvovao 30. augusta 1934 god. sednici R. C. Varaždin, saopštava pozdrav njihovog kluba. Rotar Dinić daje referat o poseti R. C. Split, Panić o posetu R. C. Subotica. Zatim rotar Kosanović saopštava svoje utiske sa letovanja —

sa Raba, Plitvičkih jezera, Senja, Sušaka i Gospića. Opisuje lepote ovih mesta, a uz to kritički pominje svoja opažanja u pogledu unapredjenja turisticke. Saslušan je sa opštom pažnjom i nagradjen aplauzom. Rotar Šnajder iz Vukovara, saopštava pozdrav njihovog kluba i ukratko opisuje njegov rad, naročito njegovo nastojanje za ishranu siromašne dece tokom zime. Pretsednik zahvaljuje govornicima i zaključuje sednicu.

290. sastanak 10. sept. Frekvencija 45.28 %, Pretsedavajući izražava zahvalnost br. Harazimu, koji nas je počastio lepim groždjem iz svog vinograda. Posle toga rotar Bogdanović daje izveštaj o raznim humanim institucijama, koje je pregledao prilikom svog boravka u Čehoslovačkoj. Opisuje uredjenje škola, bolnica, sokolana, kupatila, doma prezidenta Masaryka za iznemogle starce i nejaku decu, i drugih ustanova u Pragu, Plznju, Brnu, Olomoucu, Bratislavi i t. d. Njegov izvještaj je saslušan sa najvećom pažnjom, i pretsednik posle toga toplo zahvaljuje govorniku. Brat dr. Kujundžić zahvaljuje gostu Džonu Nelsonu za njegov rad u korist pomoći sirotinji u Jugoslaviji.

291. sastanak 17. sept. Frekvencija 28.30 %, U 9 sati potpretsednik Harazim pozdravlja goste. Sekretar daje referat iz nedeljnih izveštaja domaćih i stranih klubova, upozorava braću na intercity meeting koji će se održati u Pančevu u subotu uveče 29. ov. meseca sa klubovima: Pančevo-Beograd-Zemun i moli braću da sa svojim gospodjama prisustvuju tako da Beograd bude zastupljen 100 %. Na pozdrav pretsednikov zahvaljuju se gosti Cirić, Poduje i Davidović. Br. dr. Kujundžić saopštava da se na interparlamentarnoj konferenciji u Beogradu medju delegatima nalazi i rotar Louis Favre iz Ženeve koji šalje pozdrave. Rotar Steva Pavlović daje referat o Niškoj banji. Rotar Drag. Prica koji se vratio sa letovanja daje referat o prilikama na Jadranu i Gorskom Kotaru. Zatim priča o prilikama u Beču gde je takodje bio.

292. sastanak 24. sept. Frekvencija 54.72 %, Pretsednik dr. Petković pozdravlja goste, na-

glasajući da su i rotari Pennescu-Kertsch, Corteanu, Erös i Prokop u Beogradu kao članovi privredne Male Antante. Na pozdrav pretsednika odgovaraju rotari: Pennescu-Kertsch koji govori o prijateljskim odnosima koji vladaju između naše dve države i u znak prijateljstva donosi našem klubu zastavicu bukureškog kluba. Rotar Prokop, Bratislava, isto tako govori o prijateljskim odnosima koji vladaju između Jugoslavije i Čehoslovačke donoseći pozdrave R. C. Bratislava. Na pozdravu so se zahvalili i rotari Zacpal i Smokvina koji moli za što češću posetu naših članova R. C. Sušak. Sekretar Koen čita prispelu poštu i saopštava da se je dosad iz Beograda javilo 20 rotara sa gospodjama, za intercity-meeting u Pančevu i moli ostalu braću da mu se javlja kako bi mogao blagovremeno izvestiti pančevački klub. Rotar Edo Marković koji je kao član EAC prisustvovao sednici u Baden-Badenu, daje opširan referat o toj sednici EAC. Rotar Vagner govori opširno o sednici R. C. Paris, na kojoj je učestvovao i bio najsrdačnije primljen. Čita zapisnik te sednice iz pariskog biltena i predaje zastavicu R. C. Paris, koju nam šalju kao znak prijateljstva.

R. C. DUBROVNIK

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.00
Hotel Imperial

70. sastanak 6. sept. Frekvencija 61.11 %, Prisustvovali su kao gosti rotari: Knut Mayer R. C. Fredriksberg (Danska), Dr. Jan Hroch, R. C. Teplic-Šanov, Ludwig Heinrich Jungnickel, R. C. Villach. Uz sedmične izvještaje čitao se je i članak brata M. Isailovića „Da li su potrebne masonske i rotarske lože“. Gosti rotari Jan Hroch i Knut Mayer predali su nam zastavice svojih klubova, a mi smo im odvratili sa umjetničkom mapom Dubrovnika.

71. sastanak 13. sept. Frekvencija 88.89 %, Bilo je 7 gosti: Dr. Ilija Pržić, R. C. Beograd, Ing. Mihajlo Friedländer, R. C. Varaždin, Karl Oppenheim i prof. Ing. Vlček Bohumil, R. C. Brno, Dr. Jan Hroch, R. C. Teplic-Šanov, Peter D. Gabrovski, R. C. Sofija i L. H. Jung-

nickel, R. C. Villach. Pretsjednik je pozdravio sve goste, a naročito brata Grabovskog od R. C. Sofija, koji je prvi rotar iz bratske Bugarske u našem klubu. Nakon što su pročitani sedmični izvještaji uzeo je riječ brat Grabovski, te je toplim riječima pozdravio Dubrovnik i jugoslovenske rotare u ime svoje i u ime svoga kluba. Predao nam je i klupsku zastavu u znak bratske pažnje i ljubavi. Brat Dr. Vidoević odvratio je na pozdravu brata Grabovskog, te mu je darovao umjetničku mapu Dubrovnika. Govorio je još ing. prof. Vlček Bohumil, koji je isticao ljepote naše obale. Brat Dr. Ilija Pržić održao je kratko predavanje o organizaciji, radu i zaključcima kongresa pravnika. Pretsjednik mu je zahvalio, a članovi su ga nagradili srdačnim aplauzom.

72. sastanak 20. sept. Frekvencija 88.89 %, Sastanku je prisustvovao kao gost rotar Karl Erwin Oppenheim iz R. C. Brno. Pročitana je pošta i sedmični izvještaji, zaključeno je, da će članovi primiti deset brojeva lista „Oganj“. Zapaženo je da je „The Rotarian“ u broju za septembar donio jednu reprodukciju preko cijele strane iz naše mape Dubrovnika. Pročitano je pismo guvernera. Rotar Garner od R. C. Wembley poslao nam je sedmične izvještaje svoga kluba, u kojim je oštampao za nas vrlo laskavi referat rotara Dr. C. E. A. Godtard o posjeti engleskih rotara u Jugoslaviji. Brat Hrozniček održao je predavanje „Što je Rotary pokret i kakovu ulogu igra u njemu prijateljstvo“. Predavač je iznio nekoliko vrlo zdravih zapažanja, pa je toplo pozdravljen.

73. sastanak 27. sept. Frekvencija 88.89 %, Imali smo 4 gosta rotara: Dr. Vladimir Leustek, R. C. Zagreb, Charle Ide, R. C. Amsterdam, Ing. Ernst Forchheimer, R. C. Klagenfurt, L. H. Jungnickel, R. C. Villach i 1 gosta nerotara (gosp. Ante Topić, brodovlasnik iz Trsta). Pročitani su izvještaji, a ostalo vrijeme provedeno je u prijateljskom razgovoru. Brat Dr. Leustek je i posebnim govorom pozdravio naš klub. Pošto na redovnim sastancima ima uvijek nekoliko gosti, zaključeno je da se na 2. okt. održi vanredni sastanak svih članova za rješavanje klupskih pitanja (program rada i ost.). pa je taj zaključak i proveden.

R. C. LJUBLJANA

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00

I. V.—3I. X. Hotel Bellevue

I. XI.—30. IV. Hotel Union

177. sestanek 5. sept. Frekvenca 62,5 %. Imeli smo poset treh dragih gostov: arhitekta Baumgartnerja (Villach), brata Pinterja (Maribor) in brata Širce (Zagreb). Brat Agnola prinaša pozdrave iz R. C. Leipzig, brat Naglas iz R. C. Beograd, brat Kavčič pa iz R. C. Zagreb. Rotar Garner (Wembley) je poslal bratu guvernerju v spomin krasno izdelano torto, brat guverner pa nas je z njo pogostil. Brat arh. Costaperaria je nato poročal o poteku medklubskega sestanka v Rogiški Slatini. Brat predsednik Kavčič je razvil misel o ustanovitvi stalnega rotarskega omizja na Bledu za čas letne sezone.

178. sestanek 12. sept. Frekvenca 72,5 %. Ta dan je brat guverner uradno posetil naš klub. Seja je bila zelo svečana. Ob napetem pričakovanju udeležencev je brat guverner razodel marsikaj o samem sebi ter nam s tem dal dragoceno darilo. Tople in odkrite besede brata guvernerja nam bodo ostale vedno v živahnem spominu, saj beseda, ki prihaja iz srca, takoj najde pot v srce.

179. sestanek 19. sept. Frekvenca 72,5 %. Brat ing. Loeser nam je podal popis svojega življenja. Ni se omejil na naštevane biografskih podatkov, marveč nam je izredno živahno prikazal inženjersko karijero pred in po svetovni vojni.

180. sestanek 26. sept. Frekvenca 72,5 %. Spet smo imeli priliko pozdraviti gosta, in sicer dr. Egberta Neugebauerja (Wiener Neustadt), ki nam je s pozdravi od svojega kluba izročil krasno klubska zastavico, nakar mu je brat predsednik izročil našo zastavico. Brat dr. Slokar nam je poročal o eksperimentih s subvencijami v Veliki Britaniji, kar nas je izredno zanimalo. Brat guverner je poročal o svojih uradnih obiskih v Mariboru in Varaždinu, odkoder je odnesel najsimpatičnejše vtiske. Med nas se je vrnil brat Jakac, ki je na dvoru Nj. Vel. kralja izvršil serijo portretov kraljeve rodbine. Veselimo se z njim njegovega velikega uspeha in odlikovanja, ki ga je bil s tem deležen.

R. C. MARIBOR

Sastanci (Meetings): Ponedeljak (Monday) 19.30

Velika kavarna

186. sestanek 3. septembra. Frekvenca 80 %. Uvodoma pozdravi predsednik br. Kiffman, ki se je kot bivši član odzval našemu povabilu za ponovni vstop v klub. Nato je čital brat tajnik zapisnik o seji klubove uprave, na kateri je bil sprejet tudi predlog br. Škofa, da klub postopoma nabavi primerno število postelj za prenočišče ekskurzistov-dijakov, ki pridejo obiskat Maribor. Sklenjeno je bilo tudi, da povabi klub nekatere bivše člane k zopetnemu vstopu. Najvažnejša točka programa tega meetinga pa je bil sprejem štirih novih članov, kar se je tokrat izvršilo na posebno svečan način. (Nove brate smo predstavili rotarski javnosti že v našem prejšnjem mesečnem poročilu.)

187. sestanek. 10. sept. Frekvenca 68,57 %. Program tega meetinga je bil v glavnem izpolnjen s poročili o delovanju inozemskih rotarskih klubov, in sicer je referiral br. Pugel o klubih 73. distrikta, br. Rapotec pa o klubih Harbin, Tokyo in Sofija. Nadaljnja poročila so se zaradi pozne ure morala preložiti na prihodnji meeting. Br. Loos, Rapotec in Zupanc so nam povedali svoje curr. vitae. Navzoč je bil tudi gost rotar R. Poche iz Linca v Avstriji.

188. sestanek 17. sept. Frekvenca 68,57 %. Gost br. St. Širca iz Zagreba. Na tem sestanku smo se s težkim srcem poslovili od dragega nam br. Menzija, ki se je po 18letnem bivanju in vzornem službovanju v Jugoslaviji vrnil v svojo domovino — Švico. Bil nam je iskren in ljubezniv prijatelj — pravi brat, kot klubov član pa eden naših najvestnejših in najagilnejših. V nadaljevanju „Rotary Abroad“ so referirali bratje Rapotec (R. C. London), Kovačec (češki klubi), Jurković (madžarski klubi), Šorli (R. C. Ceuta) in Brenčič (R. C. Warszawa). Po sestanku se je vršila pri „Orlu“ odhodnica za brata Menzija.

189. sestanek 24. sept. Frekvenca 74,3 %. Gosta: brat guverner dr. Viljem Krejči (oficielni poset) in brat prof. ing. Bohumil Vlček

iz Brna. Tokrat je prišel brat guverner, da nas zvanično poseti in pouči ter da oceni naše delo. V svojem ognjevitem govoru nas je navdušil za čim intenzivnejše rotarsko udejstvovanje ter nam podkrepil naše zaupanje in našo vero v uspeh rotarskega poslanstva. — Med meetingom smo prejeli brzojavko sledeče vsebine: „Guvernerja Krejčija in vse jugoslovenske rotarje najsrčneje pozdravljamo! R. C. Graz.“ Ljubeznivo pozornost graških rotarjev so vsi navzočni, posebno pa brat guverner, sprejeli z velikim navdušenjem. Sestanek je zaključil brat predsednik z zanimivim poročilom o pogajanjih za priključitev okoliških občin k mestu Mariboru. Po zaključku smo spremili brata guvernerja v hotel „Orel“, kjer se je meeting nadaljeval neoficielno še pozno v noč.

R. C. N O V I S A D

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Kraljica Marja

217. sastanak 7. sept. Frekvencija 60.00 %, Na ovom sastanku je brat Ing. Manojlović održao svoj referat o konvenciji u Detroitu. Uspeh i lepota ovoga referata najbolje su okarakterisani rečima brata predsednika kojima je u ime sve prisutne braće zahvalio predavaču a koje glase: „Učestvovao sam zacelo na više od stotinu rotarskih sastanaka i slušao mnoga lepa predavanja, ali ni na jednom nisam osetio više rotarskog duha nego na ovom. To su učinili divni govori naših vodja na konventu. Nema sumnje da je velika zasluga i brata Manojlovića što ih je umeo tako verno i neposredno da prikaže, da smo u njegovu prikazu osetili i dubinu misli i čar izraza govornika u Detroitu. — Mislim da sam dužan u ime svih Vas najtoplije zahvaliti bratu Manojloviću na ovom veoma uspešnom predavanju. — I, da bismo ostali pod neposrednim dojmom onoga što smo čuli, predlažem da druge tačke dnevnoga reda o tekućim poslovima odložimo za naredni sastanak. — Molim svakog brata da o glavnim mislima konventa razmišlja i da na njih da odgovora prvo sebi, a posle možda, i svima nama. Ispitujući na ovim pitanjima

sebe, najlakše ćemo dati odgovor jesmo li rotari, da ili ne.“

218. sastanak 14. sept. Frekvencija 51.43 %, Sastanak održan je na uzornom imanju brata Dr. Miloša Petrovića sa damama. Službeni deo otpočeo je pozdravom predsedavajućeg u kome je najsrdačnije zahvalio ljubaznoj domaćici i dragom domaćinu na predusretljivosti i gostoprimstvu. — Pored tekućih poslova i referata o radu inostranih klubova na ovom sastanku je sa naročitim interesovanjem raspravljano pitanje saradnje našeg kluba u pokrenutoj akciji na zbrinjavanju napuštene dece, prepuštene ulici, od kojih bi verovatno, a bez njihove krivice, postali vremenom najopasniji članovi društva i sejači najstrašnijih bolesti. — Stavljeno je u zadatak upravnom odboru da se pozabavi ovim pitanjem u cilju donošenja konkretnih zaključaka o saradnji i pomoći koju bi naš klub mogao učiniti ovoj spasonosnoj akciji.

219. sastanak 21. sept. Frekvencija 60.00 %, Na ovom sastanku je pored tekućih poslova, čitanje nedeljnih izveštaja domaćih klubova i prispele pošte naročito velika pažnja bila posvećena unutarnjim klupskim pitanjima. U diskusiji su učestvovala skoro sva braća. — Na inicijativu brata guvernera ponovo je pokrenuto pitanje osnivanja kluba u Somboru. Mandat za osnivanje ovoga kluba poverio je brat guverner našem pastprezidentu bratu Živoradu Bogdanoviću kome su na ovom sastanku date direktive za izvršenje ove misije.

220. sastanak 28. sept. Frekvencija 42.85 %, Ovaj sastanak kao poslednji u mesecu bio je posvećen drugovanju. — U vezi sa sekretarskim izveštajima odlučeno je da se od R. C. Pančevo zatraže predavanja „Šta treba da uradimo za našu omladinu“ i „Rotarska načela i advokatura“ radi eventualne upotrebe pri sličnim referatima u našem klubu. Rešeno je dalje na molbu bratskog kluba u Osijeku da se njihovom šticeniku g. Topolskom izadje u susret i doprinese uspehu njegova koncerta u Novom Sadu odgovarajućom propagandom. — Ovim putem se izriče srdačna zahvalnost bratskim klubovima Zagreb, Pančevo i Sušak, koji su povodom odlikovanja jedanaestorice braće našeg kluba uputili svoja čestitanja.

R. C. O S I J E K

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.00
Grand Hotel

247. sastanak 6. sept. Frekvencija 82.60 %, Sastanak otvara u odsutnosti pretsjednika potpretsjednik Dr. Čačinović te izvješćuje, da je poziv na pretplatu za naše kazalište dobro uspio te je time osigurano, da kazalište ostaje cijele sezone u Osijeku. Ujedno je uprava kazališta zamoljena, a to je već i odobreno, da se premijere ne davaju na dan našeg sastanka. Tajnik čita zapisnik prošlog sastanka, koji je u cijelosti odobren. Primili smo potvrdu o uplaćenju Per Capita Tax. Sokolsko društvo Matica pozivlje nas na razviće društvene zastave, koju je darovao i kojoj kumuje Ban; ujedno je zaključeno da se dade za čavao Din 200.—. Tajnik čita predavanje, koje je držano u Pančevu: „Dali su nam potrebne Masonske i Rotarske lože“, koje je sa pažnjom saslušano.

248. sastanak 13. sept. Frekvencija 69.56 %, Nakon zajedničke večere, koja je ovaj puta osobita bila, jer je domar br. Hinić osobno priprazio „Bosanski lonac“, otvara pretsjednik sastanak i pozdravlja braću. Tajnik čita zapisnik prošlog sastanka i poštu. Brat direktor R. I. Dr. Stojadinović zahvaljuje na izrazima simpatije povodom našeg dopisa od 28. jula.

249. sastanak 20. sept. Frekvencija 73.90 %, Nakon zajedničke večere otvara pretsjednik sastanak i pozdravlja gosta rot. Dr. Roberta Medingera od R. C. Wiener-Neustadt i moli ga da izruči pozdrave svome klubu. Tajnik čita zapisnik i poštu i izvješćuje, da nas R. C. Pančevo pozivlje na medjugradski sastanak sa sestrama, koji će se održati dne 29. septembra, zatim je čitano III. mjesečno pismo brata guvernera, koje je sa velikom pažnjom saslušano, a isto tako i poslanica evropskog sekretara Dr. Pottera. Tajnik javlja, da će proslava predaja Chartera R. C. Zemun biti obavljena dne 20. oktobra, pa da se braća već sada sprema, da u što većem broju prisustvuju tom svečanom činu. Brat pastpretsjednik Dr. Kaiser drži referat o radu godišnje konvencije u Detroitu. Brat pret-

sjednik zahvaljuje predavaču na njegovim interesantnim izvodima. Pretsjednik javlja, da će dne 23. septembra biti razviće sokolske zastave pa pozivlje svu braću da tom činu prisustvuju; ujedno javlja, da će na 12. oktobra biti pet godina što je naš klub inauguriran, pa pozivlje pročelnika Ing. Pilpela da na slijedećem sastanku donese svoj predlog.

250. sastanak 27. sept. Frekvencija 82.60 %, Pretsjednik otvara sastanak i izvješćuje, da je danas bio kod njega Rot. Komisar Ing. R. G. Gerbel, koji na svoju žalost nije mogao ostati ovdje i prisustvovati našem sastanku, te šalje pozdrave svoj braći. Tajnik čita zapisnik i izvješćuje, da nas R. C. Opava pozivlje na Charter proslavu za 6. oktobra. Imade se čestitati; poslanica br. 4 Dr. Pottera pročitana je i sa pažnjom saslušana, nadalje izvješćuje, u odsutnosti br. Ing. Pilpela, da odbor za proslavu petgodišnjice inauguracije predlaže večer sa sestrama, na koju se imadu pozvati Direktor, guverner i pastguverner, svi domaći klubovi i ličnosti grada Osijeka. U škrabljici sakupljeno je Din 525.—. Referat održao je br. Dr. Uzelac o izvoznim carinama drva u Italiju. Pretsjednik zahvaljuje predavaču.

R. C. P A N Č E V O

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Pivara Vajfert

170. sastanak 7. sept. Frekvencija 60.90 %, Brat Schulz drži predavanje pod naslovom: „Šta treba da uradimo za našu omladinu“. Posle uvoda u kojem govori o organizaciji rada oko omladine iznaša ukratko šta su naš klub i pojedini članovi dosad uradili za omladinu. Navadja izmedju ostalog akciju za ishranu siromašne školske dece. Misli da treba nastaviti dosadašnje akcije. Predlaže da naš klub uzme učešća u akciji za snabdevanje siromašne školske dece in šegrtu haljinama. Svaki brat bi mogao dati za ovu svrhu jedno odelo koje bi se trebalo prvo hemijski očistiti a potom prekrojiti. Na kraju svoga predavanja u velikim potezima iznaša šta su jugoslovenski klubovi do sada uradili za omladinu. Posle predavanja povelala se disku-

sija, u kojoj su uzeli učešća braća Freund, Kund i Kiš. Sledi izveštaj tajnikov: Brat guverner nas izveštava da je poverio našem klubu da vodi brigu oko osnivanja R. C. u Vel. Bečkereku pa je za poverenika imenovao brata pastpretsednika Isailovića. Dalje daje nam savete u pogledu osnivanja kluba u Vršcu. Poslali smo klupsku zastavu R. C. Pelhřimov. Poslali smo mesečni izveštaj za avgust u nemačkom prevodu onim inostranim klubovima s kojima želimo izmenjivati mesečne izveštaje. R. C. Beograd i Zemun izveštavaju nas da primaju naš poziv za međjugradski sastanak; braća sa veseljem uzimaju na znanje ovu prijatnu vest. Referišu se nedeljni izveštaji domaćih i stranih klubova.

171. sastanak 14. sept. Frekvencija 78.30%. Brat Srdanović drži interesantno predavanje o malariji i njenom suzbijanju. Sekretar izveštava da smo stupili u vezu sa brodarskim društvom JEZDIĆ da stavi na raspoloženje beogradskim i zemunskim rotarima posebnu ladju prilikom njihova dolaska na međjugradski sastanak. Referiše mesečno pismo evropskog sekretariata. Ostali deo sastanka prošao je u razgovoru o pripremama za međjugradski sastanak.

172. sastanak 21. sept. Frekvencija 81.90%. Brat Graber drži predavanje pod naslovom: „Rotarska načela i advokatura“. Vrlo interesantna izlaganja brata Grabera prisutni su sa velikom pažnjom saslušali. Sekretar izveštava da smo pozvali na međjugradski sastanak brata direktora R. I. Dr. Stojadinovića, brata guvernera Dr. Krejčića, brata pastguvernera Edu Markovića, dalje R. C. Subotica, Novi Sad, Vukovar i Osijek. Brat guverner nas izveštava da ne može uzeti učešća na međjugradskom sastanku, nego će zvanično posetu učiniti našem klubu 19. oktobra o. g. Dr. Gliša Stojić izveštava nas da istupa iz kluba. Čita se mesečno pismo evropskog sekretariata od 19. o. m. sa izveštajem o zasedanju evropskog savetodavnog odbora i statistikom o širenju rotarstva u Evropi, Maloj Aziji i Severnoj Africi. Čita se iz „Der Rotariera“ članak rotara Volharda R. C. Halle o važnosti prisustvovanja na sastancima. Stupili smo u vezu u svrhu izmenjivanja mesečnih izveštaja sa R. C.: Lau-

sane, Montreux-Vevey, Yverdon, Bern, Kjøbenhavn, Oslo, Stockholm, Arad, Campina, Firenze, Genova, Milano, Budapest, Szeged, Bad Ischl, Celovec, Wien, Dresden, Frankfurt a/M, Freiburg im Breisgau, Hannover, München, Stettin, Stuttgart, Friedrichshafen-Lindau, Češke Budejovice, Kolin, Melnik, Moravska Ostrava, Opava, Teplice Šanov i Usti nad Orlici. Referišu se nedeljni izveštaji domaćih i stranih klubova i The News Letters iz Chicago.

173 sastanak 29. sept. Frekvencija 91%. Intercity meeting klubova Beograd, Zemun i Pančevo. Beogradske i zemunske goste koji su došli sa posebnom ladjom, dočekali smo u pristaništu. Iz Beograda je došlo 18 rotara sa svojim gospodjama na čelu sa direktorom R. I. Dr. Stojadinovićem i pretsednikom Dr. Vladom Petkovićem. Zemunske rotare, njih jedanaestoro, sa gospodjama, predvodio je pretsednik Wickerhauser. Novosatski klub zastupao je rotar Ivković sa gospodjom. Goste su primili u klupskoj dvorani pančevački rotari sa svojim gospodjama. Prisutno je bilo svega 84 osobe. Posle pozdravljanja i upoznavanja prisutni su zauzeli svoja mesta kod lepo ukrasenog belog stola i otpočela je večera. Pre pečenja uzeo je reč pretsednik Spaić i pozdravio je goste prigodnim rečima. Čita telegram brata guvernera u kojem nam želi dobar provod. Pretsednici R. C. Beograd i Zemun zahvaljuju se sa lepim rečima gostoprilstvu i odaju priznanje ideji održavanja ovog zajedničkog sastanka koja je ponikla iz pančevačkog kluba. Brat Wickerhauser predaje kao dar ukusno izradjenu zastavu svog kluba. Reči pretsednika bratskih klubova saslušane su sa velikom pažnjom i pozdravljene su sa oduševljenim aplauzom. Brat Isailović pozdravio je prisutne dame. Na predlog brata Price poslat je telegrafski pozdrav R. C. Sofija. Brat Price diže svoju čašu sa svima prisutnima u čast R. C. Sofija. Održali su još uspele govore gospodja Jovanović iz Beograda, braća Kund i Gaber iz Pančeva. Posle večere otpočela je igranka koja je trajala sve do 1 sat kada smo goste ispratili na pristanište i oprostili se od njih u nadi što skorijeg vidjenja. Pančevačkim rotarim ostaće u trajnoj i prijatnoj uspomeni ovo lepo veče.

R. C. S A R A J E V O

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Europa

183. sastanak 4. sept. Frekvencija 44.83 %. Sastanak održan je izuzetno u utorak jer su u ponedjeljak zbog veterinarskog kongresa i prostorije kluba bile zauzete gostima. Frekvencija uslijed toga bila je dosta slaba svega 28 %, ali se formalno povećava na 48 % jer su neka braća te sedmice posjetili strane klubove i to Dr. Aleksander Babić Dubrovnik i Šibenik, Dr. Moric Papo Dubrovnik, Nikola Berković Villach, Dr. Milan Ulmanski Dubrovnik i Beograd. Prihvaćen je predlog predsjedavajućeg brata potpredsjednika Grofa da ovaj sastanak bude veće odmora, te je sastanak proveden u ugodnom nevezanom razgovoru.

184. sastanak 10. sept. Frekvencija 41.38 %. Pod predsjedanjem br. Dr. Davidovića vodjena je diskusija o potrebi osnivanja „Društva za puteve“ u Drinskoj banovini. Studiranje toga pitanja povjereno je br. dr. I. Pavičiću kome je predan materijal po tom pitanju dobiven od br. R. C. u Vukovaru. Dva pisma uvaženog br. guvernera Dr. Krejčia, u kojima klubu daje vrlo korisna i promišljena uputstva braća su pomno saslušala i odobravanjem uzela na znanje. Pročitani su rad brata Milivoja Isailovića iz R. C. Pančevo o temi: „Da li su nam potrebne masonske i rotarijanske lože.“ Od R. C. u Wembley (Engleska) primljeno je pismo u kome se veli da je rotarski prijem braće iz Engleske, koji su boravili u Jugoslaviji bio više nego kraljevski, te je i ovom prilikom izražena želja da se uspostavljene veze prijateljstva što bolje održe i probudu. Zaključeno je da se za javljanje o posjetama rotara sa strane uzmu 200 dopisnica sa slikom Sarajeva i da se na iste naštaampa ime našeg kluba. Dopisnice daće turističko odjeljenje Gradske općine.

185. sastanak 17. sept. Frekvencija 62.07 %. Predsjedavajući br. Ing. Grof sa zadovoljstvom konstatuje poboljšanje frekvencije. Nadalje napominje da je juče otpočela nedelja Crvenog Krsta. Osvrćući se na veliki humani rad Crvenog Krsta predlaže da i naš klub uzme učešća na taj način što će se iznos koji se

večeras sabere u fond za nevoljne predati Crvenom Krstu kao naš obol. Predlog je prihvaćen i Crvenom Krstu predat je iznos od Din 250.—. Pročitano je predavanje „O rudarstvu u Jugoslaviji“ koje je ranije održao br. Ing. P. Meštrović u R. C. Zagreb. Br. Ing. Grof konstatovao je da ovo odlično predavanje najbolje ilustruje, koliko je naša oblast važna po rudarstvo u našoj zemlji te je naglasio da se i ovim predavanjem potvrđuju svi naši argumenti koje smo uvijek iznosili o potrebnim mjerama za unapređenje rudarstva u Bosni kao i argumenti izneseni u vezi s našim predlogom da se Rudarska direkcija ne prenosi iz Sarajeva.

186. sastanak 24. sept. Frekvencija 72.41 %. Br. predsjednik Dr. D. Davidović čestita braći jevrejske vjeroispovjesti današnji praznik, a braći senatoru Atanasiji Šoli i predsjedniku Trgovačko-industrijske komore Dr. Dušanu Jeftanoviću odlikovanja ordenom Polonia Restituta. Br. predsjednik referisao je o zasjedanju evropskog savjetodavnog odbora R. I. održanom u Baden-Baden i zaključcima tu donešenim. Zaključeno je da se na svakom idućem sastanku održi 3-minutni osvrt na rotarstvo i to tako da predsjednik uvijek odredi brata koji će na idućoj sjednici održati 3-minutni govor o rotarstvu. Povodom velike rudarske nesreće u Grace-Fordu u Engleskoj zaključeno je da se preko Br. Smitha koji je bio vodja nedavne ekskurzije braća iz Engleske izrazi naše saučešće. Br. Ivo Vranić izneo je zatim vrlo interesantan i poučen opis svoga putovanja brodom „Kraljica Marija“ po Sredozemnom moru. Na brodu upoznao se i sa dvojicom braće iz Češke i Austrije.

R. C. S K O P L J E

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Hotel Bristol

188. sastanak 7. sept. Frekvencija 51.85 %.

189. sastanak 14. sept. Frekvencija 62.96 %.

190. sastanak 21. sept. Frekvencija 42.85 %.

191. sastanak 28. sept. Frekvencija 75.00 %.

Pošto je izvršen i formalni prijem novoga člana, brata Dobrosava Kamperelića, direktora Skopske filijale Državne hipotekarne banke, broj članova klubova povećao se na 28. U toku meseca održane su četiri re-

dovne sednice, sa prosečnom frekvencijom od 58.18 %. Radi odsustva i prezaposlenosti mnogih članova nije održano nijedno redovno predavanje. Bilo je, međutim, nekoliko interesantnih refrata. Arhitekt brat Josif Mihailović referisao je o preduzetim koracima radi restauracije kule u Velikoj Hoći kod Prizrena, u kojoj je junački pao junak Lazar Kujundžić sa svojim drugovima. Restauracijom ove kule dobija se jedan značajan spomenik naših nacionalnih pregnuća. Lazarova smrt i junačko držanje njegove majke dalo je inspiraciju našem velikom pesniku, knezu Ivu Vojnoviću za njegovo remek-delo „Lazarovo vaskrsenje“. Iznoseći razne istorijske podatke o Lazarevoj četi, koja je sva izginula od mnogobrojnih Čerkeza i Arnauta, brat Mihailović je dao i detaljna obaveštenja o nameravanoj restauraciji ove kule. Brat Milan Čemerikić referisao je o putovanju sedmorice braće rotara, koji su učestvovali na plenarnoj sednici skopske Trgovačko-industrijske komore, koja je održana u Ohridu, i kojom prilikom su braća posetila, između ostalog, i manastire Sv. Jovan Bigorski i Sv. Naum. Braća rotari su se u Ohridu sastali u doba sastanka ostale braće sa redovne sednice, i diskutovali su pitanje o unapredjenju turizma na Ohridskom jezeru. Brat Miroslav Janićijević govorio je o ekskurziji skopskog pevačkog društva „Vardar“ u Solun, i istakao je, između ostalog, značaj kosturnice u Zejtiniku, gde su se poklonili senima šest hiljada naših heroja palih u svetskom ratu. Brat dr. France Mesesnel referisao je o vizantološkom kongresu u Sofiji, na kojemu je uzeo učešća, i izneo je nekoliko važnijih rezultata ovoga naučnog skupa. Više članova kluba uzelo je vidnog učešća u akciji oko podizanja Dečjeg Doma Kralja Aleksandra I u Skoplju, koji je 12. o. m. otvorio svoja vrata. Od članova našega kluba ušla su u upravni savet Doma braća: Vladan Bogdanović, Milan Čemerikić, Čeda Todorović, Tasa Tasić, Boško Žerajić i Hadži Dragi Patrnogić. Brat Todorović izabran je za upravnika Doma. Ova grandiozna kulturna tekovina za vaspitanje srednjoškolske omladine odgovara svima zahtevima moderne higijene, i u njoj ima mesta za 130 pitomaca. Preko dvojice svojih delegata, klub je bio za-

stupljen na kongresu Udruženja jugoslovenskih planinara, koji je održan u Skoplju 9. septembra.

R. C. S P L I T

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.30
Hotel Bellevue

176. sastanak 5. sept. Frekvencija 66.66 %, Pastpretsjednik ing. Matošić pozdravlja gosta brata ing. Tabakovića iz novosadskog kluba, kojemu preko njega šalje pozdrave splitskog kluba. Brat Tabaković toplo zahvaljuje na prijemu i pozdravima. Dr. Bonači čita zapisnik prošlog sastanka, koji se prima, zatim čita domaću poštu. Brat pretsjednik javlja iz Zagreba da je Don Drago Bosiljevac u klinici vrlo teško bolestan. Umoliće se i brat Poduje u Zagrebu da ga posjeti i izruči mu pozdrave i tople želje našeg kluba za oporavak. Posjetiće se i bolesna gospodja brata inž. Reljića u sanatoriju Roić i saopćiće joj se najljepše želje kluba.

177. sastanak 12. sept. Frekvencija 54.16 %, Pretsjednik Stipanović pozdravlja gosta brata Meyera iz Frederiksberga (Danska) umoljavajući ga da svom klubu ponese pozdrave splitskog kluba, na čemu brat Meyer zahvaljuje. Pretsjednik izvješćuje o svojoj posjeti zagrebačkom klubu, donoseći nam njegove pozdrave; zatim o posjeti Don Dragu Bosiljevcu, koji je operiran i vrlo teško bolestan; citira neke pasuse iz pisma evropskog sekretara Dra Pottera; izvješćuje o pripremanju za intercity meeting jadranskih klubova, koji treba da se održi u jeseni. Brat Matošić referira o uvjetima preseljenja u hotel Bellevue. Sva se braća izjašnjuju jednoglasno za preseljenje 3. oktobra. Gospodja brata Mardešića posetila je bolesnu gospodju brata Reljića i predala joj u ime kluba kitu cvijeća. Brat Bonači čita zapisnik prošlog sastanka, koji se prima. Tajnik izvješćuje o korespondenciji i tekućim poslovima, a brat Katalinić o stranoj pošti.

178. sastanak 19. sept. Frekvencija 62.50 %, Tajnik čita zapisnik prošlog sastanka, koji se prima, zatim poštu, izvatke iz izvještaja klubova 77. distrikta i izvješćuje o tekućim poslovima. Pretsjednik kritikuje lošu fre-

kvenciju. Sva će braća biti odlučno opomenuta radi toga. Svi prisutni slažu se s tim korakom.

179. sastanak 26. sept. Frekvencija 62.50%. Pretsjedava pastpretsjednik br. ing. Matošić. Tajnik čita zapisnik prošlog sastanka, koji se prima, pa izvatke iz izvještaja bratskih klubova 77. distrikta te domaću korespondenciju; izvješćuje o tekućim poslovima. Braća potvrđuju odluku da se intercity meeting održi u jeseni, jer to želi i brat guverner. Brat Šupuk, pretsjednik R. C. Šibenik, izgubio je brata Ljubu. Izraziće mu se saučestće. Brat Čorak izvješćuje o svom putu kroz Holandiju, a brat Šoljan o limnološkom kongresu u Beogradu i kongresnom putovanju kroz Južnu Srbiju i Crnu Goru do Splita.

R. C. S U B O T I C A

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
Hotel Srpski Kralj

227. sastanak 5. sept. Frekvencija 57.12%. Br. Josip Šokčić drži predavanje pod naslovom „Štampa, novinari i publika“. Na ovom sastanku je održan prvi deo „O štampi“ dok je predavač ostala dva dela zbog obimnosti istih odložio za drugu priliku. U prvom delu predavač iznosi svoje stručne poglede o štampi i smatra da je u prvom redu njena dužnost da bude pri davanju mišljenja objektivna i savesna. Zatim ocrtava njenu vaspitnu snagu i podvlači vezu koja postoji između nje i naroda i koja treba da počiva na zdravoj osnovi. Jednoglasno je rešeno da i nadalje sastavlja referate o nemačkoj pošti br. Grimm Victor, koji se vratio sa svoga putovanja i koji je i do sada sa najvećom savešnošću izvršavao povereni mu zadatak.

228. sastanak 12. sept. Frekvencija 66.66%. Među eventualijama brat dr. Miloš Pavlović referiše o preduzetim koracima mesne sekcije Kraljevskog Autokluba kao i o stanju izgradnje interkontinentalnog puta u susednoj Madjarskoj, gde će se izgradnja ovoga puta dovršiti do sredine iduće godine. Put neće voditi samo do Segedina nego će obuhvatiti i sektor koji vodi do granice Horgoš. Referat je bio primljen na znanje sa nadom da će se, u vezi sa izjavom ministra gradjevina

u Novom Sadu, i kod nas naskoro pristupiti izgradnji ovoga važnog puta.

229. sastanak 19. sept. Frekvencija 76.16%. Ovaj sastanak je protekao u referatu tajnika o prispeloj pošti i nedeljnim izveštajima.

230. sastanak 26. sept. Frekvencija 76.16%. Pretsednik br. Dr. Martinis Josip vratio se sa osmonedeljnog odsutstva i preuzima upravu kluba sa nadom da će rad u ovoj godini biti plodonosan. Br. Šokčić Josip drži drugi deo svoga predavanja o štampi i ocrtavajući rad jednog idealnog novinara iznosi spremu i svestrano obrazovanje kojim mora da isti raspolaže. U vezi sa pismom brata guvernera u stvari njegove posete našem klubu, klub je posle međusobnog dogovora izradio plan putovanja našeg guvernera, o čemu ga je pismeno izvestio. U vezi sa nedeljom Crvenog Krsta tajnik predlaže da se votira svota od dinara 250.— kao rezultat torbe za nevoljne od dva poslednja sastanaka. Predlog tajnika je jednoglasno prihvaćen i dat je nalog rizničaru da uz popratno pismo uruči svotu mesnom odboru Crvenog Krsta u Subotici.

R. C. S U Š A K

Sastanci (Meetings): Sreda (Wednesday) 20.00
Park Hotel

221. sastanak 5. sept. Frekvencija 77.27%. Braća upoznala su se s planom rada za mesec septembar i drugo tromesečje rotarske godine 1934/35, koji će se umnožiti i dostaviti svim domaćim klubovima i guverneru. Ovaj je sastanak, po tome planu rada, bio posvećen služenju u klubu, pa je na njemu prodiskutovan plan rada predložen po Odboru za cilj i zadatke, kao i plan rada Odbora za služenje u klubu, predložen po pretsedniku toga odbora. Izza toga je odobren predlog blagajnika odnosno našeg štićenika Šekulje.

222. sastanak 12. sept. Frekvencija 77.27%. Taj sastanak imao je biti posvećen služenju u zvanju da se sasluša referat o planu rada u tome odboru, nu radi povratka braće Đ. Ružića in Dra Ružića s ekskurzije na Durmitor i Taru saslušan je njegov izveštaj o toj divnoj ekskurziji i lepotama toga kraja, pa mu se pretsednik srdačno zahvalio. Na ovom sa-

stanku je brat Vl. Devčić održao i svoj petminutni referat o „Čistoći narodnog jezika“, a brat barun Turković „O sadanjim prilika- ma u Nemačkoj“. Oba su referata bila neobično interesantna, pa su obojica braće bila nagrađena pleskom i odobravanjem. Ovome je sastanku prisustvovao, kao gost, g. Higin Pajkurić iz Varne, pa ga je brat predsjednik toplo i srdačno pozdravio zahvalivši mu što se svakom prilikom, prigodom svog boravka u Sušaku, seća našeg kluba i posećuje naše sastanke.

223. sastanak 19. sept. Frekvencija 77·27 %, Prisustvovao je kao gost brat rotar Paul Robert iz R. C. Usti na Labi, koga predsjednik srdačno pozdravlja moleći ga da naše pozdrave odnese svoj braći njegovoga kluba. Zatim braća pozdravljaju i čestitaju rođen- dan br. M. Mikuličiću, izza čega je pročitana zapisnik i pozdrav brata Cara. Brat Dr. V. Guteša održaje svoj petminutni referat „O bojnim otrovima i zaštiti protiv njih“, koji su braća saslušala s velikim interesom i nagrađila ga burnim odobravanjem. Izza njega je brat Dr. Pavelić održao referat o planu rada u Odboru za služenje u zvanju, koji će se, kao i planovi rada u ostalim odborima, umnožiti i dostaviti domaćim klubovima i guverneru. Kako je ovaj sastanak imao biti posvećen služenju u zajednici, po prihvaće- nom planu rada u klubu, to je brat M. Mikuličić izvestio o radu domaćih klubova, iza čega se gost, rotar P. Robert zahvalio na pri- jemu i pozdravu saopštivši nam svoje utiske sa sastanaka s braćom pastgouvernerom E. Markovićem i Kujundžićem u Chicagu, Dr. M. Stojadinovićem u Podjebradu i ing. Alau- povićem u Kralovem Hradcu. Zatim je brat Dr. V. Ružić izvestio da on preuzima pret- sedništvo Odbora za služenje zajednici, mesto brata Đ. Ružića. Ujedno je zaključeno da se čestita bratskom klubu Novi Sad na odliko- vanjima 11-orice braće, kao i da se zamoli bratski klub Split da nam dostavi predava- nje brata Bonačija o objašnjavanju nerotaru, što je rotarstvo.

224. sastanak 26. sept. Frekvencija 72·72 %, Prisustvovao je gost rotar Franc Leist, iz R. C. Wien, koga predsedavajući toplo po- zdravlja moleći ga da naše pozdrave isporuči svoj braći rotarima u Wienu, na čemu se on

srdačno zahvaljuje. Zatim je saslušan dopis R. C. Šibenik i predlog da se intercity-miting primorskih klubova održi još ove jeseni, nu s primedbom i zaključkom da mesto sastanka svakako bude Rab, radi saobraćajnih veza, koje su, u drugom slučaju, za naš klub nepo- voljne. Iza njega je saopšteno pismo brata guvernera odnosno predloga R. C. Subotica u stvari njegova štićenika St. Meze-a i zaklju- čeno da se odgovori da, nažalost, naš klub nema finansijske mogućnosti da u tome po- gledu pomogne, jer i sam ima štićenika kojeg potpunoma izdržava. Na to brat Dr. V. Ru- žić održaje svoje predavanje „O Crvenom krstu“ i velikim zaslugama za to društvo i organizaciju osnivačice Miss Nightingham. Predavanje je saslušano s velikom pažnjom i interesom, pa su braća nagrađila predavača burnim aplauzom. Iza toga je on održao svoj referat o planu rada u Odboru za služenje zajednici, koji je prihvaćen, kao i plan rada u Odboru za služenje međunarodnoj zajed- nici, što ga je saopštio, mesto odsutnoga brata Broza, brat N. Očigrija. Oba će se referata umnožiti i dostaviti domaćim klubovima i bratu guverneru.

R. C. Š I B E N I K

Sastanci (Meetings): Četvrtak (Thursday) 20.30
Hotel Krka

69. sastanak 9. avg. Frekvencija 70·59 %, Pretsijeda potpretsjednik ing. Ljubičić, tajnik Vičić čita medju ostalom poštom čestitku bratu pastgouverneru Edi Markoviću prilikom imenovanja za gen. direktora „Prizada“. Ovaj sastanak bio je posvećen međunarodnom slu- ženju te je brat ing. Ljubičić pročitao pre- vedeno predavanje brata Dr. Canvina iz R. C. Genova pod naslovom „Od liberalne do korporativne ekonomije“. Iza predavanja sli- jedila je kratka debata po ovom predmetu.

70. sastanak 16. avg. Frekvencija 64·70 %, Pretsijedatelj ing. Ljubičić. Tajnik izmedju pošte čita i predloge R. C. Sušak i R. C. Split o intercity-meetingu. Zaključeno je prihvatiti predlog R. C. Sušaka da se meeting održi na Rabu, ako je R. C. Dubrovnik sporazuman. Brat Banica referira o djelovanju odbora za

medjunarodno služenje. Odredjeni su referenti za izvještaje o stranim klubovima. Brat Jerko Bučić naš najmladji član održao je predavanje iz svoga zvanja: „Notarsko zvanje“. Povodom ovoga pavela se i debata o novom zakonu o maksimiranju kamata. Brat Žaja izvješćuje da je udovoljeno traženju trgovačkog udruženja za sniženje najma za prostor na novom gatu.

71. sastanak 23. avg. Frekvencija 58·89 %, Pretsjedatelj ing. Ljubičić pozdravlja gosta brata Dr. Aleksandra Babića i po njemu svu braću iz Sarajeva. Tajnik Komesarović čita prispjelu poštu. Primili smo programe rade R. C. Zagreba, Pančeva, Osijeka. Nakon kratke diskusije o programima brat Marušić je razložio program rada pododбора za potrebe sela. Brat ing. Ljubičić pročitao je predavanja brata prof. Dra Rolando, koje je održano u R. C. Genova, Italija: „O novom eugeničkom zakonu sterilizacije u Njemačkoj“.

72. sastanak 30. avg. Frekvencija 29·41 %, Brat Ljubičić je preveo i pročitao nastupni govor pastguvernera dra Milana Stojadinovića, održan prilikom njegovog izbora za direktora R. I.

73. sastanak 6. avg. Frekvencija 58·82 %, Pretsjeda ing. Ljubičić. Tajnik Vičić čita poštu, on zastupa mišljenje da se intercity-meeting jadranskih klubova održi još ove jeseni. Takav predlog šalje se svim jadranskim klubovima. Raspravlja se o željezničkom voznom redu obzirom na turistički promet. Sastanak je posvećen akciji za razvitak turizma u Šibeniku i okolici. Daje se direktiva za osnutak društva „Rijeka Krka od izvora do ušća.“ Odbor za služenje javnosti čita zapisnik svoje sjednice i referira o stanju pojedinih akcija. Rotar Banica referira o stanju akcije za uredjenje dječjeg igrališta i stanje oko izgradnje gimnazije. Brat Jakovljević isporučuje pozdrava brata Dr. Vladimira Leusteka (R. C. Zagreb), koji je bio na prolasku u Šibeniku.

74. sastanak 13. sept. Frekvencija 88·23 %, Pretsjeda pretsjednik Miloš Šupuk, koji se je vratio sa odmora. Zaključuje se da svaki brat koji po programu treba da održi svoje predavanje a ne može tom sastanku prisustvovati da to javi pismeno unaprijed i po-

šalje napisano predavanje tajniku. Brat ing. Wonko pročitao je refrat o štrajku rudara u ugljenokopu firme Monte Promina, gdje je on direktor. Brat Wonko opovrgao je tendenciozne glasine o stanju i postupku u ovim rudokopima i razjasnio odakle dolaze. Pretsjednik Šupuk replicira poteškoće i borbe protivu demagogije, preporučujući rad, upravu i vodstvo po rotarskim načelima.

75. sastanak 20. sept. Frekvencija 82·35 %, Pretsjeda brat Šupuk i govori o slaboj frekvenciji u klubu povodom pisma brata guvernera Dra Krejči. Odredjuju se predvodnici grupa čija je briga biti da potsjeti članove svoje grupe pred sastanak i nastojati da svi dodju. Članovi koji izostanu dužni su podnijeti pismeno opravdanje prije sastanka i navesti razlog izostanka. Tajnik potsjeća braću da je našeg pretsjednika brata Miloša Šupuka zadesila teška žalost smrću brata blagopokojnika g. Ljuba Šupuka. Izražuje bratu pretsjedniku iskreno i duboko saučešće. Ing. Ježina referira o pitanju taksa na turiste, a brat Žaja o dopisu kojeg je primilo Udruženje trgovaca od Ministarstva saobraćaja o aktuelnim potrebama Šibenika i okolice. Tajnik Vičić otvara diskusiju o postupku oko primanja novih članova. Brat Vaso Čok održao je predavanje „Odnos kupca i prodavaoca“.

78. sastanak 27. sept. Frekvencija 88·23 %, Pretsjedatelj Šupuk čita mjesečno pismo evropskog sekretarijata No. 4. Naglašuje pitanje prisustvovanja sastancima. Postupat će se strogo po pravilima. Tajnik čita III. pismo guvernera brata Krejči. Referira o sastanku jadranskih klubova. Raspravlja se o sastanku jadranskih klubova, o društvu za saobraćaj stranaca, o osnutku društva „Rijeka Krka od izvora do ušća“ čija su pravila sastavljena, a sastanak promicatelja zakazan je za 30. sept. 1934 g. Ovaj sastanak posvećen je pitanju regulacionog plana grada i luke te pitanju pučkih škola. Odbor za zajednicu odredio referente za pojedina pitanja. Brat Banica izvješćuje o dječjem igralištu, o gradnji zgrade za realnu gimnaziju. Na predlog brata Banice raspisane su nagrade: prva 200 Din druga i treća po 100 Din za najbolje djačke radove ovih tema: 1.) „U čemu je pravi nacionalizam“ i 2.) „Što treba da vezuje omladine evropskih naroda“.

R. C. V A R A Ž D I N

Sastanci (Meetings): Petak (Friday) 20.00
Grand Hotel Novak

207. sastanak 7. sept. Frekvencija 60 %.

208. sastanak 14. sept. Frekvencija 55 %.

209. sastanak 21. sept. Frekvencija 85 %.

210. sastanak 25. sept. Frekvencija 85 %.

7. sept. bijaše sastanak namijenjen isključivo drugarstvu i zabavi. 14. sept. bijaše sastanak namijenjen životu i radu jugoslovenskih klubova, te drugih s kojima smo u vezi. 21. sept. bijaše glavni dio sastanka namijenjen raspravljanju o budućem radu kluba na osnovu zaključaka odbora za zadatke i ciljeve, a i ekstenzija kluba, otvaranje novih klasifikacija i primanje novih članova bijaše tema, kojoj je posvećen velik interes. 25. sept. uto-rak ne petak bijaše dan posljednjeg sastanka, koji je imao svečan karakter kao samo jedan sastanak u godini: posjetio nas je brat gu-verner! Osvojio nas je svojom ličnošću, svo-jim pravim rotarskim duhom, učvrstio nas je i ojačao opet, bolje reći, uzdigao malo iznad dnevne malogradske monotonije. Opet smo jače osjetili što znači biti ma samo mali dio velike svjetske rotarske organizacije. I tako se s pojačanom snagom laćamo opet rada.

R. C. V U K O V A R

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 19.30
Grand Hotel

104. sastanak 3. sept. Frekvencija 94.45 %.

U odsutnosti brata pretsjednika, pretsjedava br. Fran Türk, koji pozdravlja sve prisutne, a najtoplije br. Streima iz zemunskog kluba. Tajnik čita zapisnike domaćih klubova, pismo brata guvernera i ostalu poštu. Pojedini referenti referišu o radu stranih klubova. Braća Dr. Marković i Dr. Lipovšćak izvještavaju o radu sjednice za služenje zajednici i predlažu, da se vukovarskoj omladini daruje skakaonica u Sokolskom kupatilu, a ujedno da R. C. obezbijedi prehranu 10 siromašne školske djece iz grada Vukovara i nekolicine siromašne školske djece iz vukovarskog sreza. Predlog braće iz odbora za služenje zajednici jedno-glasno se prima.

105. sastanak 10. sept. Frekvencija 83.35 %. Obavljeni su tekući poslovi. Brat Ing. Fran Funtak, kao pretsjednik odbora za služenje u klubu, podnaša program rada za tromje-sečje oktobar—decembra 1934. Program rada je jednoglasno primljen.

106. sastanak 17. sept. Frekvencija 88.90 %. Na tom sastanku bio je srdačno pozdravljen br. Stepansky iz osiječkog kluba. Br. Dr. Fran-jo Gruber drži svoje predavanje: „Zakon o gradovima“. Usporedjivajući stari zakon sa novim, iznašajući dobre i zle strane novog zakona, odličan predavač je potpunoma uspjeo, da prisutne upozna sa ovim vrlo važnim i aktuelnim pitanjem. Predavanje je bilo najpomnije saslušano a predavač na-gradjen odobravanjem. Iza toga razvila se interesantna i živa diskusija. U pogledu pri-sustvovanja na medjuklubskom sastanku u Pančevu (29. septembra) obećali su braća Dr. Gruber i Hinko Steiner, da će po mo-gućnosti prisustvovati.

107. sastanak 24. sept. Frekvencija 83.35 %. Nakon što su posvršavani tekući poslovi, zaključeno je da brat tajnik izvijesti osječki klub pod kojim bi uvjetima mogao njihov štićenik Topolski održati koncerat u Vuko-varu. Čitajući izvještaj glavnog sekretarijata u Zürich-u, zaključeno je, da se tumačenje o „poslovnoj zloupotrebi“ uputi odnosnom od-boru, koji ima pitanje proučiti i podnijeti klubu izvještaj. Nakon ovoga brat Dr. Veli-mir Marković drži svoje predavanje: „Radovi oko unapredjenja sanitetske službe i narod-nog zdravlja u našoj zemlji“. Predavač je predavanje razdijelio u 3 poglavlja. U prvom poglavlju iznaša početne radove i principe oko stvaranja sanitetske službe. U drugom poglavlju govori o uredjenju saniteta i nje-govom staranju o narodnom zdravlju u našoj ujedinjenoj državi i o ukazanoj pomoći i radovima od stranih država. Napokon u trećem poglavlju govori o novom uredjenju saniteta i unapredjenju narodnog zdravlja na principima etatizovanja zdravstvene službe i njezinog međunarodnog značaja. U svom predavanju obuhvatio je predavač radove prije rata, neposredno poslije rata i napokon radove posljednjih deset godina. Interesantno predavanje bilo je nagradjeno živim odobra-

vanjem. Na mnogobrojna pitanja, br. Dr. Marković odgovarao je najpripravnije.

Na svim sastancima u ovom mjesecu predsjedavao je klubski potpredsjednik br. Fran Türk, pošto se brat predsjednik Pavao Hideghethy nalazi u inostranstvu.

R. C. Z A G R E B

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Esplanade

273. sastanak 3. sept. Frekvencija 64.70 %. Neobičan događaj! Tri su predsjednika, i to klubova: Ljubljana, Osijek i Split, danas naši gosti. Predsjedatelj dr. Vladimir Pliverić pozdravlja ih vrlo srdačno i želi im ugodan boravak među zagrebačkom braćom. Iza referata tajnika predaje predsjedatelj klubu lijepu i vrlo ukusno izradjenu zastavu Rotary kluba Cannes i potsjeća na prijateljske veze, koje su, zaslugom brata prof. Warniera, uspostavljene sa Rotary klubom Cannes, kojemu i sa ovoga mjesta izriče zahvalu u ime kluba za lijepi dar. U odsutnosti brata ing. Petra Meštrovića čita br. dr. Poduje njegovo predavanje: „Rudarstvo u Jugoslaviji“. Predavanje, koje nam otkriva bogatstvo naše zemlje na raznim mineralima, a osobito željezu, ugljenu itd., te njegovo iskorišćivanje, saslušano je sa naročitom pažnjom. Ovlašćuje se brat Tomljenović da zastupa naš klub na svečanosti predaje Chartera Rotary klubu Yverdon dne 8. o. mj. i da tom prilikom preda Meštrovićev album kao dar našeg kluba.

274. sastanak 10. sept. Frekvencija 68.62 %. Iza pozdrava po predsjedatelju dru. Vladimiru Pliveriću ustaje br. dr. Poduje i izrazuje najbolje želje u ime sve braće predsjedatelju bratu dr. Pliveriću povodom njegova današnjeg rođendana. Tajničkom referatu slijedi referat o posjeti klubova, a zatim dobiva riječ brat ing. Košak za svoje predavanje „Aktuelni problemi prometa grada Zagreba“. Predavač opisuje u uvodu bit javnog prometa, koji znači istodobno gibanje velike množine pojedinaca u mnogobrojnim smjerovima sa bezbroj ukrštavanja, te faktore u ocjeni gibanja, a ti faktori jesu: ekonomija u

fizičkom i materijalnom obliku i vrijeme. Prelazi na gratski promet i elemente prometa i na koncu govori o preprekama prometa u gradu Zagrebu kao i o sretstvima prikladnim da se prepreke uklone, odnosno da se smetnje i nesreće što više reduciraju. Br. Oton Heinrich referira o pregovorima jugoslavenske delegacije u Budimpešti za obnovu jugoslavensko-madjarskog trgovinskog sporazuma, kojima je pregovorima on prisustvovao kao ekspert za drvo.

275. sastanak 17. sept. Frekvencija 58.82 %. Ceremonijar dr. Stjepan Mlinarić zamjenjujući brata potpredsjednika otvara sastanak i pozdravlja srdačno braću, a zatim se odmah prelazi na dnevni red. Brat tajnik, iza referata o pošti, predaje klubu zastavu Rotary kluba Yverdon, koju je poslao brat Dragan Tomljenović i čita ujedno njegov izvještaj o Charter-svečanosti toga kluba, kao i o njegovoj posjeti u klubovima: Bern i Thun. Iz rotarske štampe referira br. Stanko Širca i to o klubovima 73. distrikta. U ovom referatu bila su osobito interesantna predavanja, koja su održana u Rotary klubu Berlin, odnosno Rotary klubu Bremen, o njemačkoj filmskoj industriji i o glasovitom mramoru u Carrari. O radu Rotary kluba Budapest referira br. ing. Alaupović, zamjenjajući brata Otona Heinricha.

276. sastanak 24. sept. Frekvencija 68.62 %. Nakon dugog vremena posjetio je opet naš klub jedan švicarski rotar. Predsjedatelj brat dr. Vladimir Pliverić pozdravljajući gosta rotara dra. Gossweilera (R. C. Bern) izrazuje svoju radost da u njemu vidi pretstavnik švicarskog distrikta, sa kojim nas vežu prijateljske veze i koje mi želimo još više da učvrstimo, te mu nazove dobrodošlicu i želi mu da bi se dobro osjećao kod nas. Slijedi tajnički referat i referat o posjeti stranih klubova, a onda referat past-predsjednika brata ing. Alaupovića o československim klubovima i to poglavito o Rotary klubu Sušice, koji je jedan mali klub, ali po svom rotarskom radu uzoran. Ovaj klub prati sve najvažnije događaje svoga kraja i u svim privrednim i ekonomskim pitanjima svoje najuže okoline, a i cijele države, uzima najživljeg učešća. Od interesa je da se spomene da članovi ovoga kluba uče naš jezik. Zatim referira brat

ing. Košak o švicarskim klubovima, a brat Gorup o austrijskim; konačno drži predavanje brat Veljko Vasić: „O povjesti postanka i razvitka knjige“.

✱

R. C. Z E M U N

Sastanci (Meetings): Ponedjeljak (Monday) 20.00
Hotel Central

35. saстанак 3. IX. Фреквенција 84·21 %. Данашњи састанак водио је потпретседник брат Иван Кон. Уручује поздраве нашега претседника брата Векерхаузера који је болестан. Износи жељу да одбори који су изабрани марљиво започну радом а наполе одбор за чартер. За овим су браћа појединачно најавила предавања која намеравају да одрже у овој години. Тајник је известио о примљеној пошти и раду у домаћим клубовима. Р. К. Панчево упутио нам је позив за међклубски састанак у Панчево. Сви присутни дали су свој пристапак да и са сестрама присуствују овоме састанку који ће се одржати 29. септембра. Наш клуб је добио од брата Тодора Махина све до сада изашле бројеве «Руског архива». Брат Махин је његов уредник; у последњем броју су његова два чланка. Препоруча се браћи да се заинтересују и читају овај добро обавештени часопис на нашем језику, а који је и врло лепо уређиван. Брат Др. Милош Ђорић, поделио је браћи као и за клубски архив свој чланак, који је објављен у «Српском књижевном гласнику», «Лаза К. Лазаревић као лекар». Брат Пацак изнео је своје погледе о програму одбора за служење заједници. Након дискусије, ово је питање уступљено на решавање у одборима.

36. састанак 10. IX. Фреквенција 73·68 %. У отсућности брата претседника и потпретседника претседава састанку члан управе Др. Пера Марковић, који поздравља браћу, наполе оне који су се вратили са одмора. Брат Марковић чита важније делове из месечног писма европског секретара Др. А. Потера. Секретар извештава о најновијој пошти. Извештаје страних клубова предаје браћи, која имају да о

њима реферишу. Брат Поповић потсећа да је брат пастгувернер изабран претседником «Удружења правника», на којој ће му части наш клуб честитати. Брат Новак реферисао је о својим посетама Р. К. Грац, Марибор и састанку у Рогашкој Слатини и доноси нашим члановима њихове поздраве. Брат Штрајм известио је браћу о посетама Р. К. Марибор и Вуковар.

37. састанак 17. IX. Фреквенција 57·86 %. Како је брат претседник још болестан, данашњи састанак води потпретседник брат Иван Кон. Честита браћи Новаку и Брандајсу рођендан. Срдачно захваљује на примљеној честитки за нову годину. Обавештава браћу да је од Др. Фугера, који је своједобно оперисан, примио карту. Он се опоравља и биће доскора потпуно здрав. Посетио је брата претседника који се живо интересује за све шта се ради у клубу. Извештава да је брат Штрајм тешко оболио. Наређено је тајнику да му изрази писмену жељу свију нас да што пре оздрави и врати се у нашу средину. Из реферата о стиглој пошти чита тајник Душан Павешкић писмо нашег гувернера брата Др. Виљема Крејчи-ја, којим је одобрио да се наша чартер свечаност одржи како је и објављена у мес. писму европског секретара Др. А. Потера на дан 20. октобра 1934 године. Брат Иван Кон, директор, држи петминутни реферат из звања: «Средње школе у Земуну на почетку школске године». Реферат је са пажњом саслушан и у дискусији по овоме питању учествовали су скоро сви чланови. Пре закључка званичног дела састанка састављен је списак браће и сестара који полазе на међклубски састанак у Панчево. Пријављено је укупно 24 особе.

38. састанак 24. IX. Фреквенција 63·15 %. Данашњи састанак води претседник брат Векерхаузер, који се након једномесечног боловања, потпуно здрав и свеж вратио и сва га браћа срдачно поздрављају. Секретар обавештава браћу о стиглој пошти. О нашем чартеру јавља да су писма и позиви који ће се упутити свима нашим клубовима и браћи готова и ових дана ће се отпремити. Браћа су видела

примерак наше столне заставе, према којему ће брат Сартори даље израдити потребан број и за које се одобрава издатак. Брат Ђорић обавештава о брошури. Препуштено му је да садржај допуни и још у току ове недеље поврати, да се узмогне дати у штампу. Примљена карта од брата Јенча из Врњачке Бање у сву браћу срдечно поздравља. За овим је брат претседник изнео збијен поглед о тајфунима, циклонима истока у вези са садашњим незгодама у Јапану. Сва су браћа са ин-

тересовањем саслушала овај стручни реферат и на крају предавача поздравила. Како ће се одржати међуклубски састанак у суботу 29. септембра, то ће према томе отпасти наш редовни састанак у понедељак 1. октобра.

39. међуклубски састанак у Панчеву 29. IX. Земунска фреквенција 57·86 %. Уз 11 браће било је и 9 сестара и кћери. Састанак је протекао у угодном расположењу и био је јак темељ за учвршћивање пријатељских веза међу клубовима.

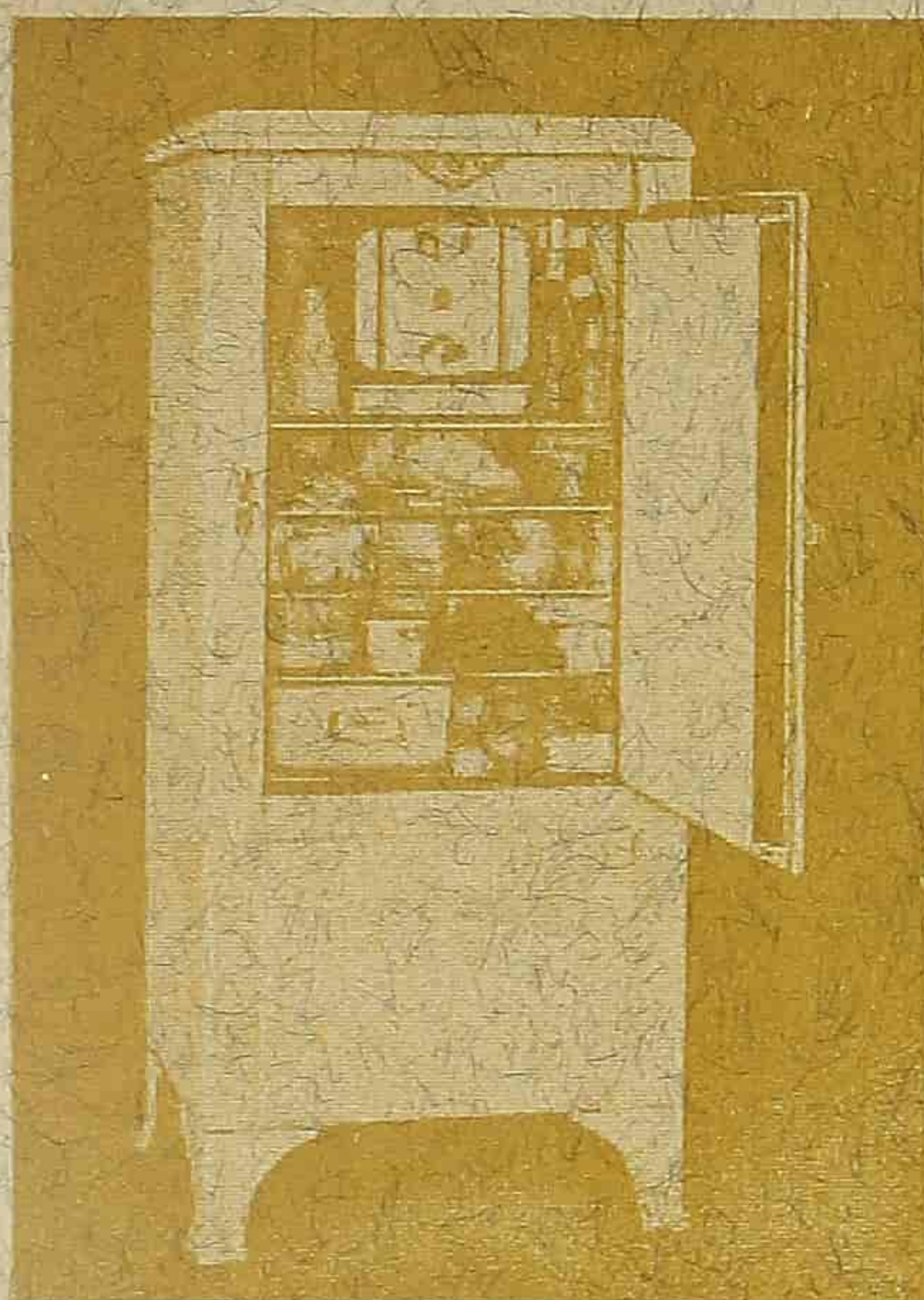
PRISUSTVOVANJE NA KLUPSKIM SASTANCIMA

Izveštaj za mjesec september 1934

Redni broj	IME KLUBA	Broj održanih sastanaka	Prosječni broj članova	Prosječni broj prisutnih članova	Prosječni mjesečni procenat	100% sastanaka	Primedba
1	Banjaluka	4	13·50	8·75	64·83	4	
2	Beograd	4	53·00	22·50	42·45	4	
3	Dubrovnik	4	18·00	14·75	81·95	4	
4	Ljubljana	4	40·00	28·00	70·00	4	
5	Maribor	4	35·00	25·50	72·85	4	
6	Novi Sad	4	35·00	18·75	53·57	4	
7	Osijek	4	23·00	17·75	77·17	4	
8	Pančevo	4	22·50	17·50	77·96	4	
9	Sarajevo	4	29·00	16·00	55·17	4	
10	Skoplje	4	27·50	16·00	58·16	4	
11	Split	4	24·00	14·75	61·45	4	
12	Subotica	4	21·00	14·50	69·04	4	
13	Sušak	4	22·00	16·75	76·13	4	
14	Šibenik	4	17·00	13·50	79·41	4	
15	Varaždin	4	20·00	14·25	71·25	4	
16	Vukovar	4	18·00	15·75	87·50	4	
17	Zagreb	4	51·00	33·25	65·19	4	
18	Zemun	5	19·00	12·80	67·36	5	
Ukupno:		73	488·50	321·05	1231·44	73	
Prosječno:			27·14	17·84	68·41		

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Viljem Krejči, Ljubljana, Wolfova ulica broj 5/I.
Natisnila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani. Predstavnik Miroslav Ambrožič.

FRIGIDAIRE ELEKTRIČNO-AUTOMATSKO
HLADJENJE ZA KUĆU I ZANAT

Proizvod GENERAL MOTORS / U pogonu ima danas
preko 2.500.000 FRIGIDAIRE kompresora
Direktan uvoz i isključiva prodaja u Kraljevini
Jugoslaviji:
„JUGOTEHNA“, d. s. o. j.
BEOGRAD / ZAGREB / LJUBLJANA / SPLIT

ZA KOPIJE I POVEĆANJA

A G F A
FOTOGRAFSKI PAPIR

AGFA-LUPEX

PAPIR ZA AMATERE SA
VELIKIM ZAHTJEVIMA

AGFA-LUPEX Chamois smeđi

SPECIJALNI PAPIR SA ŽI-
VIM SMEDJECRNIM TO-
NOM SLIKE

AGFA-VERDEX PAPIR

KOJA IZRAVNO ZELENO
RAZVIJA

AGFA-BROVIRA PAPIR

ZA POVEĆANJA
(4 GRADACIJE)

D E L N I Š K A D R U Ź B A

PIVOVARNE

UNION

LJUBLJANA

priporoča svoje izborne izdelke:

SVETLO in ČRNO PIVO

v sodih in steklenicah

PEKOVSKI KVAS

ŠPIRIT VSEH VRST

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna
(osiguravajuća) banka, d. d.

LJUBLJANA

*Prpravite otroku bodočnost z
živiljenjsko zavarovalno polico!*

„Slavija“ prevzema tudi vse vrste drugih zavarovanj.
Podružnice v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Osijeku in
Novem Sadu / Generalno ravnanje v Ljubljani.
Telef. št. 2176 in 2276.

T E K S T I L

MARKO ROSNER

M A R I B O R

TELEFON
TVORNICE
22-31

TELEFON
SKLADIŠTA
22-32

PINTAR & LENARD • ŽELEZNINA • MARIBOR